Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН. ◆ № 159 (7900). ● 27 август, 1982 йил ◆ ЖУМА ● Баҳоси 3 тийин.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Совети «Аҳоли соғлиғини сақлашни яхшилашга доир қўшимча тадбирлар тўғрисида» қарор қабул қилдилар.

Қарорда қайд этиладики, партия ва совет органлари, соғлиқни сақлаш органлари, министрликлар, идоралар ва жамоат ташкилотлари КПСС XXVI съездининг соғлиқни сақлаш масалаларига доир қарорларини, КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Советининг қарорларини бажариш юзасидан муайян иш қилдилар.

Партия билан ҳукуматнинг соғлиқни сақлаш соҳасида ўтказган катта-катта социал-иқтисодий тадбирлари туфайли совет кишиларининг сиҳат-саломатлиги борасида ижобий натижаларга эришилди. Соғлиқни сақлашнинг моддий-техникавий базаси анчагина ривож топди. 1978 — 1982 йилларда стационар муассасалардаги ўринлар 243,8 мингта кўпайиб, 3 миллион 384 мингтага етди, ҳар сменада 481,6 минг бемор қабул қилинадиган амбулатория-поликлиника муассасалари қурилди, қишлоқ жойларда 1240 та амбулатория ташкил этилди. Ўқув юртларида 190 мингдан кўпроқ врач ва 508 минг ўрта малакали медицина ходими тайёрланди.

Соғлиқни сақлашнинг бошланғич бўғинларида — поликлиникаларда, тез ва шошилинч медицина ёрдами муассасаларида, қишлоқлардаги участка касалхоналари ва амбулаторияларида медицина ёрдамини ташкил этиш даражаси ошмоқда, медицина практикасида аппаратлар, асбоблар ёрдамида ва лаборатория шароитида беморларни кўрикдан ўтказиш методларидан анча кенг фойдаланилмоқда, территориал терапия ва педиатрия врачлик участкалари кўпайтирилмоқда, уларни врачлар билан мустаҳкамлаш даражаси оширилмоқда. Соғлиқни сақлаш муассасалари касалликларнинг олдини олиш ва аҳолини диспансердан ўтказиш тадбирларини амалга оширишга кўпроқ эътибор бера бошладилар.

Ихтисослаштирилган медицина ёрдами янада ривож топди. Кардиология хизмати вужудга келтирилди. Аёллар ва болаларнинг соғлигини сақлашни яхшилаш тадбирлари ўтказилмоқда. Медицина кадрлари тайёрлаш ва малакасини ошириш системаси такомиллаштирилм о қ д а. Олимлар диагностика ва даволашнинг янги методларини ишлаб чиқдилар, бу методлар медицина муассасаларининг иш практикасида тобора кенг қўлланилмоқда.

Шу билан бирга, аҳолига кўрсатилаётган медицина ёрдамининг сифатини ошириш имкониятларидан ҳали тўла-тўкис фойдаланилаётгани йўқ. Касалхоналар, поликлиникалар, қишлоқ амбулаториялари, тез медицина ёрдами муассасалари ишини ташкил этишдаги, профилактика ишини ўтказишдаги камчиликларни тугатиш иши суст олиб борилмоқда. Касалликларнинг олдини олиш соҳасидаги илмий тадқиқотлар дуруст ривожланмади. Соғлиқни сақлашнинг бошланғич бўғини муассасалари замонавий медицина асбоб-ускуналари билан етарли таъминланмади.

СССР министрликлари ва идоралари, иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари санитария-соғломлаштириш тадбирларининг комплекс планларини тўла-тўкис амалга оширмаяптилар. Соғлиқни сақлаш объектларини қуриш топшириқлари ўз вақтида бажарилмаяпти.

Соғлиқни сақлаш муассасаларининг бир қатор зарур дори-дармонларга бўлган эҳтиёжи тўла қондирилмаяпти, мавжуд даволаш воситалари ресурсларини етказиб бериш, тақсимлаш ва фойдаланиш муддатларида узилишга йўл қўйилмоқда.

Кўпгина министрликлар ва идоралар соғлиқни сақлаш муассасаларига баъзи дори-дармонларни ҳамда медицина техникаси буюмларини, санитария автомобилларини етказиб бериш топшириқларини бажармаяптилар. Болалар таоми махсус маҳсулотларини тайёрлашни кўпайтиришда сусткашлик қилинмоқда.

СССР Соғлиқни сақлаш министрлиги, маҳаллий партия ва совет органлари медицина кадрлари билан ишлашдаги жиддий нуқсонларни тугатганлари йўқ. Медицина ходимларининг ўз хизмат бурчига хилоф иш қилаётганликларини кўрсатувчи фактлар бор, бу эса аҳолининг ҳақли шикоятларига сабаб бўлмоқда. Медицина кадрларининг мустаҳкам ўрнашиб қолиши, улар учун зарур меҳнат ва уй-жой-маиший шароитлар яратиб бериш юзасидан зарур тадбирлар амалга оширилмаяпти.

КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Совети аҳолининг соғлигини сақлашни янада яхшилаш ишини партия XXVI съезди ўртага қўйган энг муҳим социал вазифалардан бири деб ҳисоблаб, иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетлари, ўлка ва область партия комитетлари, иттифоқдош ва автоном республикаларнинг Министрлар Советлари, халқ депутатлари ўлка ва область Советларининг ижроия комитетлари, министрликлар ва идоралар зиммасига КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Советининг «Халқ соғлигини сақлашни янада яхшилаш тадбирлари тўғрисидаги» қарорида белгиланган вазифаларни бажариш ишини давом эттириш, касаба союзи, комсомол ташкилотлари ва бошқа жамоат ташкилотлари билан биргаликда аҳолига медицина ёрдами ташкил этишни такомиллаштириш юзасидан қўшимча тадбирлар амалга оширилишини таъминлаш вазифасини юклади.

Касалликларнинг олдини олишни янада кучайтиришга, травматизмга йўл қўймасликка, атроф муҳитни соғломлаштиришга, меҳнат, турмуш ва дам олиш шароитларини яхшилашга, совет кишиларини сиҳат-саломатликни сақлаш ва мустаҳкамлашга онгли муносабат руҳида тарбиялашга бутун диққат-эътибор қаратилсин. Касалхоналар, поликлиникалар, амбулаториялар, дорихоналарни, медицина техникасини ремонт қилувчи корхоналарни ва соғлиқни сақлашнинг бошқа объектларини, шунингдек медицина саноати корхоналарини қуриш юзасидан, белгиланган планларнинг бажарилиши ва уларнинг ўз вақтида ишга туширилиши таъминланиши учун қўшимча чоралар кўрилсин. Соғлиқни сақлашнинг раҳбар ходимларини танлаш яхшилансин, медицина кадрларини тарбиялаш иши кучайтирилсин, уларнинг профессионал ва хизмат бурчини бажариши учун, аҳолига медицина ёрдами сифати ва маданияти учун бўлган масъулияти оширилсин. Совет Иттифоқи врачининг касамини бузиш, беморларга эътиборсиз ва бепарво қараш ҳоллари, хизмат мавқеидан ғаразли мақсадларда фойдаланиш ҳоллари қатъиян тугатилсин. Соғлиқни сақлаш муассасалари фаолиятида кенг ошкоралик таъминлансин, шу муассасалар раҳбарларининг аҳоли ҳузурида ҳисоб беришлари мунтазам равишда ўтказиб турилсин, соғлиқни сақлаш органларининг фаолияти партия ва совет ташкилотларида муҳокама қилиб турилсин. Айниқса қишлоқ соғлиқни сақлаш муассасаларида ишловчи врачларга, ўрта малакали медицина ходимларига ва фармацевтика ходимларига дуруст меҳнат ва турмуш шароитлари яратиш чоралари кўрилсин.

Аҳолининг соғлигини сақлаш, юрак-томир, онкология, ўпка, эндокрин, асаб касалликлари ва бошқа касалликларнинг олдини олиш, ўз вақтида аниқлаш, самарали даволаш ва шундай касалликларга чалинган беморларнинг меҳнат қобилиятини қайта тиклаш ишининг самарадорлигини ошириш мақсадида СССР Соғлиқни сақлаш министрлигига ва иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига қуйидагилар таклиф этилди:

қишлоқ районларида соғлиқни сақлашни бошқаришни такомиллаштириш, врачлик амбулаториялари тармоғини кенгайтириш, тез ва шошилинч медицина ёрдамини ривожлантириш тадбирлари амалга оширилсин;

амбулатория — поликлиника муассасаларининг касалликлар олдини олиш йўлидаги иши кучайтирилсин, йирик поликлиникалар составида профилактика бўлимлари ташкил этилсин, даволаш-профилактика муассасалари ишидаги изчиллик такомиллаштирилсин;

аҳолини, аввало аёллар ва болаларни профилактика мақсадида кўздан кечириш ва диспансердан ўтказиш сифати оширилсин, медицина-генетика консультациялари тармоғи кўпайтирилсин ва уларнинг иши такомиллаштирилсин, ўсмирлар ва ёшлар орасидаги даволаш-соғломлаштириш иши кучайтирилсин;

мактабгача тарбия муассасаларидаги болаларга медицина хизмати яхшилансин, болаларнинг сиҳат-саломатлиги ва соғломлаштириш тадбирларининг амалга оширилиши устидан мунтазам назоратни таъминлашга алоҳида эътибор берилсин;

ўн биринчи беш йилликда ва шундан кейинги йилларда медицина олий ўқув юртлари, илмий тадқиқот институтлари, кўп профилли йирик касалхоналар негизида консультация—диагностика поликлиникалари (бўлимлари) ташкил этилсин;

медицина олий ўқув юртлари ва илмий-тадқиқот институтларининг юқори малакали мутахассислари территориал поликлиникаларда ва медицина-санитария қисмларида аҳолини мунтазам равишда қабул қилиб консультация бериб туришлари ҳамда бу мутахассисларнинг қишлоқ даволаш—профилактика муассасаларига боришлари таъминлансин;

1983—1987 йилларда республика, ўлка ва область юрак-томир касалхоналарида юрак-томир касалликларини диагноз қилиш учун дистанцион-диагностика кабинетлари (марказлари) ташкил этилсин, улар тегишли аппаратлар билан таъминлансин;

давлат санитария назоратининг таъсирчанлиги аввало қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши ва саноат гигиенаси соҳасида кучайтирилсин, санитария-гигиена қоидалари ва нормалари мунтазам равишда такомиллаштирилсин, қишлоқ жойлардаги санитария-эпидемиология станцияларини мустаҳкамлаш, уларда районлараро лабораториялар ташкил этиш чоралари кўрилсин.

Қарор СССР медицина саноати министрлиги билан Соғлиқни сақлаш министрлиги зиммасига кенг миқёсда қўлланиладиган дори-дармонлар ишлаб чиқаришни анча кўпайтиришни, бир маромда етказиб беришни таъминлаш, соғлиқни сақлаш муассасалари ва аҳолининг шу дори-дармонларга бўлган эҳтиёжларини янада тўла-тўкис қондириш вазифасини юклайди. Дори-дармонларни даволаш практикасида ишлатиш учун қулай формаларда ва қадоқланган ҳолда ишлаб чиқаришни кенгайтириш чоралари кўрилсин. Белгиланган номенклатурадаги дори-дармонлар ишлаб чиқариш ва шартномаларда белгиланган мажбуриятларга мувофиқ уларни етказиб бериш планларининг бажарилиши учун корхоналар раҳбарларининг масъулияти оширилсин. Дорихона муассасаларининг тармоғи янада кенгайтирилсин ва уларнинг иши такомиллаштирилсин, кўчма дорихона пунктлари кўпайтирилсин, даволаш воситалари ресурсларидан оқилона фойдаланилсин. Беморларга хизмат қилишни яхшилаш ва даволаш — профилактика муассасаларидаги медицина ходимларининг меҳнатини енгиллаштириш учун кичик механизация воситалари ишлаб чиқариш кўпайтирилсин.

СССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлигига ва СССР Соғлиқни сақлаш министрлигига студентлар ва ўқувчиларни ўқитиш жараёнида амалий тайёргарликни яхшилашни назарда тутиб, олий ва ўрта медицина ўқув юртларининг ўқув планлари ва программаларига қўшимчалар киритиш топширилди.

СССР министрликлари ва идораларига, иттифоқдош республикалар Министрлар Советларига корхоналар ва ташкилотларнинг йил мобайнида қилган ишлари якунларига кўра, совхозлар ва бошқа қишлоқ хўжалик корхоналари ҳамда ташкилотларининг раҳбарларига ишлаётганларнинг соғлиғини сақлаш ва касалланишини камайтириш борасидаги ишларни яхшилашга эришган қишлоқ участка касалхоналари, амбулаториялар, фельдшер-акушерлик пунктлари ва санаторий-профилакторийларнинг медицина ходимларига шу корхоналар (ташкилотлар) ва колхозларнинг моддий рағбатлантириш фонди ҳисобидан мукофотлар беришга рухсат этиш ҳуқуқи берилди.

Иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига 1983—1985 йилларда тез ва шошилинч медицина ёрдами станциялари ҳамда кичик станциялари тармоқларини кенгайтиришни таъминлаш топширилди.

1984 йилнинг 1 январидан тез ва шошилинч медицина ёрдами станциялари (бўлинмалари), санитария авиацияси станциялари ҳамда планли ва фавқулодда консультатив ёрдам бериш бўлинмалари сайёр бригадаларининг ўрта медицина ходимларига қўшимча имтиёзлар бериш (шу вазифалардаги узлуксиз иш стажи учун ҳар ойда қўшимча ҳақ тўлаш, қўшимча уч кунлик отпуск бериш) кўзда тутилади.

(Давоми иккинчи бетда).

ДЕФОЛИАЦИЯ ДАВОМ ЭТМОҚДА

ПИСКЕНТ районидаги Тельман номли колхоз пахтакорлари юбилей йилида мавжуд 940 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 45 центнердан «оқ олтин» ҳосили йиғиштириб олиш мажбуриятини қабул қилишган. Етиштирилган ҳосилнинг 90 проценти «зангори кема»лар ёрдамида териб олинади. Айни кунларда колхоз далаларида ғўза дефолиацияси уюшқоқлик билан олиб бориляпти.

СУРАТЛАРДА: (ўнгда) колхоз бош инженери Солиқул Алиқулов ва агроном Жўра Йўлдошевлар картадан дефолиация ўтказиладиган майдонларни белгилашяпти; ғўза дефолиацияси пайти.

А. Кошкин ва Б. Юсупов фотолари. (ЎзТАГ).

ИЖОДИЙ ИШЛАМОҚДАЛАР

КОММУНИСТИК районидаги «Политотдел» колхозидан Абдураззоқ Қурмашов бригадасининг пахта далалари кўзни қувонтиради. Бу ердаги ғўзаларда кўплаб очилган пахта чаноқлари бор: бригадада ўн биринчи беш йилликнинг иккинчи йили учун қабул қилган юксак социалистик мажбуриятни бажариш учун етарли бўлган мўл ҳосил етиштирилган. Бу коллектив 106 гектар майдоннинг гектаридан 50 центнер «оқ олтин» хирмони кўтаришни мўлжалламоқда. Шу тариқа ўтган йилдагига нисбатан ҳар гектар ердан 3 центнер кўп ҳосил олинади.

Ҳозирги вақтда бригада деҳқонларининг бутун фикри-зикри ҳосил йиғим-теримини муваффақиятли ўтказишга қаратилган. Пахтани асосан «зангори кема»лар ёрдами билан териб олиш мўлжалланмоқда. Шу боисдан ҳам бригадада далаларни машина теримига тайёрлашга катта эътибор берилмоқда. Бригада пахтазор[illegible] ўсимликларни ерда[illegible]гатлар ёрдами била[illegible]лиация қилиш кўнгил[illegible]дек ўтказилмоқда, бунд[illegible] механизаторлардан Баҳодир Манасов ва Тошпўлат Холмуродовларнинг хизмати каттадир.

Иккала тракторчи ҳам ўз ишига ижодий ёндошмоқда. Улар дефолиация сифатини ошириш учун кўплаб ишлаб чиқарилган пуркагич машиналарини такомиллаштирдилар. Новаторлар химикат пуркаш тешиклари диаметрини кичрайтирдилар. Бунинг натижасида дефолиантлар ўсимликлар баргига биртекисда сепиладиган бўлди. Бундай пуркагич машиналар юриб ўтганидан кейин ўсимликларни такрорий дефолиация қилиш учун ҳеч қандай зарурат қолмайди.

Ғўзаларни ердан туриб дорилаш билан банд бўлган колхознинг бошқа тракторчилари ҳам механизаторлар Б. Манасов ва Т. Холмуродовлардан ибрат олиб ўз агрегатларини такомиллаштирдилар. Бу йил «Политотдел» колхозида 1820 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 45 центнердан «оқ олтин» йиғиштириб олиш мўлжаллаб қўйилди.

(ЎзТАГ мухбири).

ПЕШҚАДАМЛАР

МУСОБАҚАГА якун ясалди. Яна Ҳолмирза Абдураимов бошчилик қилаётган бригада пахтакорлари ғолиб, деб топилди. Мана, бир неча йилдирки, Оққўрғон районидаги Вотинцев номли колхозда бу тажрибали пахтакор етакчилик қилаётган коллектив пахта ҳосилдорлигини оширишда пешқадамлик қилиб келяпти.

ССР Иттифоқининг шонли 60 йиллик юбилейи нишонланадиган қутлуғ йилда ҳам бригада пахтакорлари 119 гектар ерда 50 центнердан «оқ олтин» ҳосили етиштириш мажбуриятини олишган. Қилинган меҳнат ўз самарасини кўрсатиб турибди. Ҳар туп ғўзада 12—14 тадан кўсак бор. Уларнинг олди тиш ёрди. Дефолиация ҳам бошлаб юборилди.

Бугунги кунда коллективнинг тажрибали механизаторлари Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати Ҳабибулла Мусабоев, Жалил Ҳамидов ва Ғулом Қуроловлар йиғим-теримга шай бўлиб туришибди. Бу пешқадамлар мавсумда ўз агрегатлари бункеридан 200—220 тоннадан «оқ олтин» тўкишга аҳд қилишган.

О. ТУРАҚУЛОВ.

ҲОСИЛ ЕТИЛДИ

ЭРТА тонг. Қуёш тоғ ортидан ҳали кўтарилмаган. Аммо комсомол-ёшлар бригадаси бошлиғи Убайдулла Отақулов аллақачон далага етиб келган. Унинг одати шундай. Ҳар куни тонгда ғўза оралаб, янги кун режаларини тузади, сувчилар, механизаторлар билан маслаҳатлашиб, зарур кўрсатмалар беради.

Убайдулла аста энгашиб бир туп ғўзадаги кўсакларни санай бошлади. Ўнта. Мамнун жилмайиб атрофга суқланиб боқди. «Ғўзанинг авжи яхши», — кўнглидан ўтказди у.

Шу пайт йўл чеккасида «Газик» тўхтаб, ундан колхоз партия ташкилотининг секретари Маматкарим Маматхолиқов тушди.

— Хорманг, бригадир, — деди партком у билан кўришар экан.

— Саломат бўлинг.

— Бу дейман, Убайдулла, ишни уйқусида босибсизда.

— Ҳа энди, Маматкарим ака эрта бошланган ишнинг гашти ҳам ўзгача, салмоғи ҳам юқори бўлади-да, — қувноқ жавоб берди бригадир. — Ҳозир ғўзалар ҳосилига қут-барака кирадиган давр. Улардан кўз-қулоқ бўлиб туриш керак.

Колхоз партия ташкилотининг секретари бригада пахтазорларини айланиб, уларнинг меҳнатига юқори баҳо берди. Ҳамма иш кўнгилдагидек бормоқда.

84 гектар ерга вильтга чидамли «Тошкент-6» навли туксизлантирилган чигитни экишиб, ернинг табиий намига тўла ундириб олишди. Ҳозирда ҳар гектар майдонда 130 минг туп кўчат сақлаб қолинган. Мавсум давомида ниҳоллар 5 марта комплекс ишловдан чиқарилиб, 3 марта озиқлантирилди. Натижаси аъло. Ҳар туп ғўзада 9—10 тадан бўлиқ кўсак бор.

Бригаданинг Турсунхон Аҳмедов, Туроб Масауров, Сайдулла Маҳмудов сингари сувчилари ғўзаларни оби-тобида сувга қондирдилар. Етилган майдонларни механизаторлар Олимжон Хошимов ва Иброҳим Юсуповлар пешма-пеш культивация қилишди.

— Мўл ҳосил етиштириш кўп жиҳатдан белгиланган тадбирларни ўз вақтида юксак сифатли бажаришга боғлиқ, — дейди У. Отақулов.— Буни яхши билган деҳқонларимиз йил бошиданоқ барча ишларни маромида олиб боришди. Ҳисоб-китобларимизга қараганда ғўзаларимиз ривожи ўтган йилдагидан 15 кун олдин.

Коллектив аъзолари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг қарорига жавобан йиғим-теримга ҳам қизғин тайёргарлик кўрмоқдалар. Бригадага ажратилган барча машина-механизмлар мавсумга шай қилиб қўйилган. Ғўзаларда 3—4 та кўсак очилгач, дефолиация ҳам бошлаб юборилади.

Деҳқонлар 30 гектар ерда каноп ҳам етиштиришган. Ҳозирги кунда ҳар гектар ердан 220 центнерга етказиб ҳосил олинмоқда. Бу пландагидан 45 центнер кўп демакдир.

Ҳадемай, далаларда ҳал қилувчи дамлар бошланади. Уни муваффақиятли ўтказиш, катта меҳнатлар эвазига етиштирилган «оқ олтин» ҳосилининг бир граммини ҳам неснобуд қилмасдан йиғиштириб олиш бугунги кунги ҳаракатга боғлиқ. Ўрта Чирчиқ районидаги Ким Пен Хва номли колхоз пахтакорлари ана шундай иш тутишмоқда. Бу мусобақада Убайдулла Отақулов етакчилик қилаётган коллектив пешқадамлик қилмоқда.

А. ТИЛОВОВ.

МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

ТОШКЕНТ области саноат корхоналарининг меҳнаткашлари самарадорлик ва иш сифатини ошириш бўйича социалистик мусобақани кенг авж олдириб, маҳсулот реализация қилиш ва кўпчилик муҳим буюмлар ишлаб чиқариш бўйича шу йилнинг ўтган 8 ойлик планини муддатидан илгари 26 августда бажардилар.

ДАСТЛАБКИ МАРРА ЭГАЛЛАНДИ

ОРЖОНИКИДЗЕ районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозининг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Анвар Эгамназаров бошчилик қилаётган бригадаси деҳқонлари катта зафар қучишди. Давлатга сабзавот ва картошка топшириш йиллик планлари ортиғи билан бажарилди. Эл дастурхонига шу кунгача пландаги 1800 тонна ўрнига 1850 тонна сабзавот ва кўплаб картошка тортиқ қилинди.

Ўз имкониятларини ҳисоблаб чиққан коллектив миришкорлари йил охиригача яна давлатга 750 тонна маҳсулот етказиб бериш мажбуриятини олишди. Бригаданинг Ўрозбой Оғабеков, Дусеш Аҳмедов, Турғун Тожиева, Ҳанифа Қодирова, Меҳрихон Умартоева сингари аъзоларининг катта меҳнатлари туфайли кунига 10—15 тоннага етказиб маҳсулот йиғиштириб олинмоқда.

— Мўл ҳосил етиштиришда биологик усулнинг самараси катта бўлди,— дейди бригада бошлиғи.— Бу йил сабзавот майдонларида тарқалган касалликларга қарши фойдали ҳашаротлардан фойдаландик. Бу усул ҳам қулай, ҳам арзон. Энг муҳими ҳаво тоза сақланади.

Дастлабки довондан ошган бригада сабзавоткорлари суръатни бўшаштиришмаяпти. Далаларда етиштирилган сархил маҳсулотлар пешма-пеш йиғиштириб олинмоқда.

ХЎЖАЛИК РАҲБАРИ МИНБАРИ

ТЕРИМ АРАФАСИДА

ПАХТАДАН мўл ҳосил олиш учун далада ҳар бир киши юксак унум билан меҳнат қилиши керак. Ҳамма ишни ўз вақтида бажариш лозим. Буни хўжалигимиз заршунослари жуда яхши биладилар. Умуман, колхозимизда меҳнат қилаётган кишилар иш кунини даладан бошлашади. Ғўзаларнинг ривожини, ҳосил олишини кўздан кечирамиз. Зараркунанда ҳашаротлар бор-йўқлигини текширамиз. Хуллас, белгиланган тадбирларни юксак сифатли бажарилишини таъминлаймиз.

Ишни шундай ташкил этаётганлигимиз туфайли колхозимизда пахта етиштириш йилдан-йилга ортиб боряпти. Масалан, бундан беш йил бурун ҳар гектар ердан 28—29 центнердан ҳосил олинган бўлса, ўн биринчи беш йилликнинг дастлабки йилида бу кўрсаткич 38,8 центнерга етди. Бошқача қилиб айтганда, беш йилда ҳосилдорлик 10 центнерга ошди.

Ҳосилдорликни кескин ошириб бораётганлигимизнинг яна энг муҳим хусусиятларидан бири алмашлаб экиш қоидасига риоя қилаётганлигимиздир. Бизнинг хўжалигимизда алмашлаб экиш 3х1 схемада олиб борилмоқда. Масалан, 723 гектар майдоннинг бир қисмига беда экилган. Уч йил ўтгач, бу бедазорлар пахта билан алмаштирилади. Яна бир қисмига янги беда экамиз. Шу тариқа 10—11 йил ичида барча майдонлар турли экинлар билан алмаштирилади.

Ҳосил кўчатдан олинади, дейишади. Бу ҳақ гап. Гектарларда пахта йиғим-теримигача 120—125 минг тупдан кўчат сақлаб қоламиз. Албатта, бунинг учун барча ишни сифатли бажариш керак. Агротехниканинг ҳамма тадбирларини қулай муддатларда, Тошкент технологияси асосида ўтказиш яхши натижа беряпти.

Колхозимизда пахтачиликда қўлланилаётган илғор тажрибаларни оммалаштиришга ҳам катта эътибор беріляпти. Шу туфайли юқори ҳосилли бригадалар сафи кенгайиб бораётир. Ҳасан Кашанов, Аҳрор Саидакбаров, Эргаш Абдуллаев сингари миришкор пахтакорлар бошчилик қилаётган бригадаларда мунтазам 42—45 центнердан ҳосил олинмоқда. Бу илғорлар юбилей йилида гектарлардан олинадиган ҳосилдорликни 45—50 центнерга етказиш учун кураш олиб бормоқдалар.

Биз яқинда мутахассислар, агрономлар ва бригадирлар билан маслаҳатлашиб 1982 йилда ҳар гектар ердан 40 центнердан «оқ олтин» ҳосили йиғиштириб олиш мажбуриятини қабул қилдик. Бу реал, амалга ошириладиган вазифадир. Чунки, ҳозирги кунда далаларимиздаги ҳар туп ғўзада 10—12 тадан бўлиқ кўсак тўпланди.

Колхозимизда ғўза парваришi билан биргаликда йиғим-теримга ҳам қизғин тайёргарлик кўриляпти. Биз барча майдонлардаги ғўзаларни машинабоп қилиб ўстирдик. Бунинг учун энг муҳим бўлган тадбирлар, шунингдек, ғўза чеканкаси ҳам ўз вақтида ўтказилди. Айни кунларда дефолиацияга ҳам тайёргарлик кўриб қўйдик. Хўжалигимизда дефолиация асосан ОВХ пуркагичлари ёрдамида амалга оширилади. Барча бригадалардаги бу машина механизмлар август ойининг бошидаёқ мавсумга тахт қилиб қўйилган.

Бу йил азамат механизаторларимиз ҳосилнинг 85 процентини «зангори кема» бункерларидан тўкишга аҳд қилишган. Сулаймон Шайхов, Умрзоқ Қўзибоев, Абдуқодир Беркинов сингари пешқадам дала гвардиячилари ўз агрегатлари билан мавсумда 150—200 тоннадан «оқ олтин» териб бериш мажбуриятини олишди.

Айни кунларда колхозимиз устахонасида иш қизғин. Механизаторлар терим агрегатлари ва бошқа механизмларни сифатли ремонт қилиб мавсумга тайёрлаш учун астойдил ҳаракат қилмоқдалар. Ҳозиргача 18 та пахта териш машинаси ва 32 та тележка мавсумга тахт қилиб қўйилган. Шу кунларда улар яна бир бор сифат комиссияси томонидан кўздан кечириб чиқилмоқда. Бу тадбир терим мавсумида агрегатларнинг юксак унум билан ишлатилишини таъминлайди. Колхозимизда ҳар бир терим агрегатига иккитадан механизатор бириктиб қўйилди. Шунингдек, мавсумда машина ва механизмларга даланинг ўзида хизмат қилиш учун махсус устахонага эга бўлган машина звенолари ажратилди. Ёқилғи-мойлаш материаллари, запас қисмлар ҳам етарли миқдорда келтириб қўйилди. Бир сўз билан айтганда зарбдор йилни зарбдорчасига якунлаш учун барча нарса тахт. Зиммага олинган юксак социалистик мажбуриятимизни шараф билан бажарамиз. Ватанга кўпроқ аъло сифатли қимматли хом ашё топширамиз.

М. ДУСАНБОЕВ,
Ўрта Чирчиқ районидаги Свердлов номли колхоз раиси.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

(Боши биринчи бетда).

СССР Министрликлари ва идораларига, иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига ишлаб чиқариш аҳамиятига молик объектлар қуришга ажратилувчи капитал маблағлар ҳисобидан янги туғруқхоналар, хотин-қизлар консультациялари ва болалар поликлиникалари қуришга, ишлаб турганларини кенгайтириш ва реконструкция этишга руҳсат берилди.

СССР Соғлиқни сақлаш министрлиги ва СССР медицина Фанлари академиясига иттифоқдош республикалар Министрлар Советлари, министрликлар ва идоралар билан, шунингдек ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитети билан бирга 1983 — 1984 йилларда СССР Госплани, СССР фан ва техника Давлат комитети ҳамда СССР меҳнат ва социал масалалар Давлат комитети билан келишиб 1990 йилгача бўлган даврга мўлжаллаб касалликларнинг олдини олишни кучайтириш ҳамда аҳоли соғлиғини мустаҳкамлаш борасидаги комплекс иш-программасини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш топширилди. Шу программада меҳнат шароитлари ва меҳнатни муҳофаза қилиш янада яхшиланиши, меҳнатга вақтинча лаёқатсизликни, касб-ҳунар касалликларини, ишлаб чиқариш травматизми ва инвалидликни камайтиришга, атроф-муҳитни соғломлаштиришга қаратилган санитария-соғломлаштириш тадбирларини ўтказиш; аҳолининг гигиена тарбияси борасидаги ишларни кучайтириш, алькоголни суистеъмол этувчи шахсларга жамоатчилик таъсир чораларини кучайтириш ҳамда иш қобилиятини пасайтирувчи ва соғлиқни ёмонлаштирувчи бошқа зарарли одатларга қарши кураш борасидаги ишларни кучайтириш; аҳолининг актив дам олишини ривожлантириш, оммавий физкультура ва спортни жорий этиш, санаторий, профилакторийлар, туристик ва физкультура-спорт базалари ва бошқа соғломлаштириш муассасаларини кенгайтириш ва улардан фойдаланиш самарадорлигини ошириш кўзда тутилсин.

СССР Соғлиқни сақлаш министрлиги ва СССР медицина Фанлари академиясига СССР Фанлар академияси иштирокида 1983—1985 йилларда турли иқлим ва географик зоналарда юрак-томир касалликлари, онкология, ўпка, эндокрин, руҳий-асаб касалликлари ва бошқа касалликларнинг келиб чиқиш сабабларини ўрганиш, бу касалликларни дастлабки олдини олиш илмий асосларини, эрта диагноз қўйиш ва даволаш самарали методларини ўрганиш, болалар ва ўсмирлар соғлиғини мустаҳкамлаш борасидаги илмий тадқиқотларни кенгайтириш таклиф этилди.

Аҳолини оммавий профилактик кўриклардан ўтказиш ва диспансердан ўтказишни таъминлаш, касалликларни эрта аниқлаш ва беморларни даволаш учун тиббий микроанализ методлари ва воситаларини ишлаб чиқиш ва жорий этиш, замонавий клиник-биохимик тадқиқотлар ўтказишда ишлатиладиган приборлар ва реактивлар ишлаб чиқаришни кўпайтириш, шу мақсадлар учун зарур лаборатория асбоб-ускуналари ишлаб чиқаришни кўпайтириш борасида кўриладиган чоралар қарорда кўзда тутилган. Соғлиқни сақлаш муассасаларини ихтисослаштирилган санитария автотранспорти билан, тез ва шошилинч медицина ёрдами кўрсатувчи муассасалар ҳамда амбулатория-поликлиника муассасаларини жиҳозлаш учун диспетчерлик аппаратлари ва медицина техникаси билан таъминлаш юзасидан тегишли министрликлар ва идораларга топшириқлар белгилаб берилди. СССР Гўшт ва сут саноати министрлигига ҳамда СССР Озиқ-овқат саноати министрлигига парҳез озиқ-овқат ҳамда болаларга бериладиган махсус озиқ-овқат тайёрлашни кўпайтириш вазифаси топширилди.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети СССР министрликлари ва идоралари зиммасига, иттифоқдош республикалар Министрлар Советлари зиммасига ВЦСПС ва касаба союзлар Марказий Комитетлари ва республика Советлари билан бирга корхоналар, ташкилотлар ва муассасалар раҳбарларининг санитария қоидалари ва нормаларига, меҳнат хавфсизлиги стандартларига қатъий риоя этилиши учун, ходимларнинг меҳнат қилиш ва дам олиш шароитларини янада яхшилашга қаратилган соғломлаштириш тадбирларини ўтказиш учун масъулиятини ошириш, бунда қишлоқ аҳоли пунктларини планлаштириш ва қуришда гигиена нормаларига риоя этилишига алоҳида эътибор бериш; соғлиқ учун зарарли одатлар, айниқса, алкоголизм ва кашандаликка қарши курашда меҳнат коллективларининг ролини юксалтириш, корхоналар, муассасалар ва ташкилотларда қулай маънавий психологик иқлим яратиш ишини кучайтиришга алоҳида эътибор бериш; корхоналарни социал-иқтисодий ривожлантириш режаларида касалликларнинг олдини олишни яхшилаш ҳамда ходимлар соғлиғини мустаҳкамлаш, ишлаб чиқариш травматизми ва касб-ҳунар касалликлари даражасини янада камайтириш борасидаги тадбирларни кўзда тутиш; шаҳарлардаги мактабгача болалар муассасалари, болалар уйлари ва пионер лагерлари учун шаҳардан ташқаридаги боғлар тармоқлари янада кенгайтирилишини таъминлаш; мактаблар ва мактабгача тарбия муассасалари, пионер лагерлари ҳузурида энг оддий спорт иншоотлари ва майдонлари барпо этиш; мактабгача болалар муассасалари, мактаблар ва ҳунар-техника билим юртлари учун махсус мебель, шунингдек ўқув ишлаб чиқариш практикаси учун зарур ихчам техника асбоб-ускуна, тренажер ва бошқа ускуналар ишлаб чиқаришни кўпайтиришни топширди.

Манфаатдор министрликлар, идоралар ва жамоат ташкилотларига айниқса, болалар ва ўсмирларга гигиеник билимлари ва кўникмаларни ўрганиш ишини кучайтириш, санитария активи тайёрлашни яхшилаш ва уларни профилактик тадбирлар ўтказиш ишларига янада кенгроқ жалб этиш, аҳолининг гигиеник тарбиясида телевидение, радио ва кино, маданий-маърифий муассасалар иштирокини кучайтириш топширилди.

Министрликлар, идоралар ва жамоат ташкилотларининг касалликларнинг олдини олиш ва аҳоли соғлигини мустаҳкамлаш ва шу соҳадаги тегишли тадбирларни ишлаб чиқиш ва амалга ошириш; орттирилган тажрибаларни умумлаштириш ва тарқатиш учун СССР Соғлиқни сақлаш министрлиги ҳузурида идоралараро кенгаш тузилади.

КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Совети иттифоқдош республикалар Компартияларининг Марказий Комитетлари, ўлка ва область партия комитетлари, иттифоқдош ва автоном республикаларнинг Министрлар Советлари, халқ депутатлари ўлка ва область Советларининг ижроия комитетлари, министрликлар, идоралар, касаба союзлари, комсомол ташкилотлари ва бошқа жамоат ташкилотлари, барча соғлиқни сақлаш ходимлари КПСС XXVI съездининг, КПСС Марказий Комитетининг 1981 йил ноябрь Пленуми ва 1982 йил май Пленуми қарорларининг муваффақиятли амалга оширилишини таъминлайдилар ва касалликларнинг олдини олишни кучайтириш, аҳоли соғлигини мустаҳкамлаш ҳамда совет кишилари актив ижодий ҳаётини узайтириш борасида зарур чораларни кўрадилар, деб қатъий ишонч билдирадилар.

ТОШКЕНТ—ЖИЗЗАХ—ИВАНОВО
МУСОБАҚА ДАВОМ ЭТМОҚДА

МУСОБАҚАДОШ ОБЛАСТЛАР ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИ АЙРИМ ТАРМОҚЛАРИНИНГ 1982 ЙИЛ ЯНВАРЬ—ИЮЛИДАГИ АСОСИЙ ИШ КЎРСАТКИЧЛАРИ

САНОАТ	Тошкент	Жиззах	Иваново
Ишлаб чиқаришнинг ўсиш суръати—процент ҳисобида	105,4	100,3	97,9
Реализация планининг бажарилиш проценти	102,2	97,7	102,0
Пландан ташқари реализация қилинган маҳсулот — миллион сўмлик	80,3	4,7	80,8
Маҳсулот реализация қилиш планини бажармаган корхоналар сони	6	4	46
Корхоналар умумий сонига нисбатан процент ҳисобида	1,4	8,7	21,8
Саноат-ишлаб чиқариш ходимлари сонининг ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан ўзгариши — процент ҳисобида	100,9	110,3	98,5
Меҳнат унумдорлиги бўйича планнинг бажарилиш проценти	103,0	105,3	102,8
Меҳнат унумдорлигининг ўсиш суръати—процент ҳисобида	104,1	90,9	99,3
Меҳнат унумдорлиги бўйича планни бажармаган корхоналар сони	17,0	4	42,0
Корхоналар умумий сонига нисбатан процент ҳисобида	4,3	8,7	19,9
Барча турдаги калава ишлаб чиқариш—минг тонна	9,6	—	174,5
Калава ишлаб чиқариш планининг бажарилиш проценти	95,6	—	100,9
Барча турдаги газлама ишлаб чиқариш—миллион погон метр	119,2	—	1228,7
Шу жумладан, пландан ташқари тайёрлангани	—	—	20,1
Газламалар ишлаб чиқариш планининг бажарилиш проценти	97,7	—	101,7
ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ			
Асосий чорвачилик маҳсулотлари харид қилиш йиллик планининг бажарилиш проценти, барча турдаги хўжаликларда пландан ташқари харид қилинганлари ҳам ҳисобга киради:			
Чорва ва парранда	73,8	65,6	57
Сут	65,5	70,7	55
Тухум	62,6	69,0	61
Колхозлар ва совхозларда 1982 йил январь-июлида чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва чорванинг маҳсулдорлиги:			
Тирик вазнда гўштга топширилган асосий чорва ва парранда — минг тонна	30,4	11,8	33,7
1982 йил январь—июлида 1981 йилнинг январь—июлига нисбатан процент ҳисобида:	113	107	103
Жами соғиб олинган сут — минг тонна	102,5	23,7	175,4
1982 йил январь—июлида 1981 йил январь—июлига нисбатан процент ҳисобида	104	110	106
Товуқ тухуми етиштириш — миллион дона	191,2	26,9	222,9
1982 йил январь—июлида 1981 йил январь—июлига нисбатан процент ҳисобида	110	111	98
Ҳар бир соғин сигирдан соғиб олинган ўртача сут миқдори—килограмм	2142	1648	1134
1982 йил январь—июлида 1981 йил январь—июлига нисбатан процент ҳисобида	100,7	103	105
Ҳар бир товуқдан олинган ўртача тухум миқдори—дона	102	104	128
1982 йил январь—июлида 1981 йил январь—июлига нисбатан процент ҳисобида	102	95	95
КАПИТАЛ ҚУРИЛИШИ			
Давлат капитал маблағлари ҳисобига амалга оширилгани — процент ҳисобида:			
Капитал маблағ сарфлаш планининг бажарилиши	97	102	91
Қурилиш-монтаж ишлари планининг бажарилиши	92	106	90
Уй-жой қурилишига капитал маблағ сарфлаш — йиллик планга нисбатан	54	55	47
САВДО			
Давлат ва кооператив савдоси товар обороти планининг бажарилиши, умумий овқатланиш ҳам ҳисобга киради — процент ҳисобида	100,1	100,3	98,5
Шу жумладан, чакана тармоқ товар обороти	99,9	100,5	98,6
Умумий овқатланиш товар обороти	101,6	98,1	97,9
АҲОЛИГА МАИШИЙ ХИЗМАТ КЎРСАТИШ			
Маиший хизмат кўрсатиш ҳажми планининг бажарилиши — жами процент ҳисобида	100,8	103	95
Шу жумладан, шаҳарларда	100,9	106	98
Қишлоқларда	100,3	101	82

ЯНГИЙЎЛ ШАҲАР ИЖРОИЯ КОМИТЕТИДА

ТАШАББУС ИЗИДАН

Шаҳар Совети депутатларидан 37 нафари СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги нишонланадиган кунгача икки йиллик топшириғини бажариш ташаббуси билан чиққан эди. Бу ватанпарварлик ташаббуси шаҳар ижроия комитетида маъқулланиб, оммалаштиришга тавсия этилганди. Юзлаб ишчилар бу ҳаракатга актив қўшилишди.

Шаҳар Совети депутатларидан 25 нафари куни кеча ўн биринчи беш йилликнинг икки йиллик топшириғини адо этганликлари ҳақида рапорт бердилар ва юбилей шарафига оширилган социалистик мажбуриятлар қабул қилдилар.

Пойабзал фабрикасининг ишчиси Орзихон Икматова, мебель фабрикасининг пардозловчиси Дилором Зарипова, тара ремонти заводининг станокчиси Зокиржон Султонов, «Лаззат» кондитер ишлаб чиқариш бирлашмасининг ишчиси Лидия Бахтина, йўл қурилиши машиналари ремонти заводининг ишчиси Мустафо Абля-Асанов каби шаҳар Советининг депутатлари биринчилар қаторида юксак мажбуриятлар олдилар.

ДЕПУТАТЛАР КУНИ

Шаҳар Советн ижроия комитети депутатларнинг ишлаб чиқаришдаги ва жамоат ишларидаги активлигини таъминлаш йўлида қатор оммавий-ташкилий тадбирларни амалга оширди.

Ёш депутатлар учун семинарлар уюштирилмоқда. Халқ наказлари қандай бажарилаётгани устидан қатъий назорат ўрнатилган. Куни кеча шаҳар Советида депутатлар куни ўтказилиши ана шу мазмундаги ишларнинг яна бир намунаси бўлди. Унда шаҳар халқ контроли комитетининг раиси, шаҳар Советининг депутати С. Исмоилов «Депутатларнинг ҳуқуқ ва бурчлари», Янгийўлгаз идорасининг бошлиғи А. Раҳимберганов «Сайлов округида ишни қандай ташкил этиш керак» мавзуларида лекция ўқишди. Бир неча чақириқдан бери эл вакили бўлишдек шарафга муяссар бўлиб келаётган депутатлар бой тажрибалари билан ўртоқлашишди.

АЁЛЛАР—СИЗЛАРГА

Шаҳар саноат корхоналари, ташкилотларда аёллар учун барча шарт-шароитлар муҳайё қилинмоқда.

Йилдан йилга мактабгача тарбия муассасалари тармоқлари кенгайтирилмоқда. Кейинги беш йил ичида учта янги замонавий типдаги мактабгача тарбия муассасаси фойдаланишга топширилди, унда мингга яқин жажжи ўғил-қиз қувнаб ўсмоқда. Барча саноат корхоналарида соғлиқни сақлаш пунктлари ташкил этилган.

Шаҳар ижроия комитетининг йиғилишида КПСС XXVI съезди қарорлари асосида аёллар учун барча шарт-шароитларни яратиб бериш, шу жумладан уларнинг ишлаб чиқаришда ва жамоат ишларидаги активлигини ошириш масаласи кўриб чиқилди, фикр ва мулоҳазалар билдирилди. Йиғилишда илғор тажрибалар тилга олиниб уларни оммалаштириш тавсия этилди.

ЯНГИ МАВСУМГА ТАЙЁР

▲ ПОЙТАХТ областимизда эрта-индин юбилей йилининг пахта ҳосилини йиғиб-териб олиш бошланади. Бунинг учун барча хўжаликларда терим агрегатлари ва бошқа техника воситалари шай бўлиб турибди. Шунингдек, янги пахта ҳосилини қайта ишлайдиган корхоналарда ҳам мавсумга пухта тайёргарлик кўрилди. Пахта тозалаш заводларидаги барча ускуналар, технология линиялари капитал ремонтдан чиқарилди ва улар қабул комиссиялари томонидан қабул қилиб олинди. Янгийўл пахта тозалаш заводи областимиздаги ана шундай йирик корхоналардан биридир. Завод коллективи 1982—1983 йилларда бу йилги ҳосилдан 60 минг тонна хом ашёга ишлов бериш мажбуриятини олган. Бунча ҳосилнинг ҳаммасини яхши ва аъло сортларга топшириш тадбирлари кўрилмоқда.

Суратда: завод бош инженери М. Муҳамедов (чапдан), бош энергетик А. Қўзибоев ва смена мастери А. Абдувалиев тозалаш цехининг тайёргарлигини кўздан кечиришаяпти.

Б. Сироткин фотоси.

ПАХТАЧИЛИГИМИЗ ФАХРИ

БУНДАН 60 йил муқаддам доҳиймиз В. И. Ленин имзо чеккан қарорга кўра Туркистонда селекция станцияси ташкил этилган эди. Йиллар ўтиб мана шу кичик станция партия ва ҳукуматимиз ғамхўрлиги туфайли пахта етиштириш бўйича йирик миқёсдаги Бутуниттифоқ илмий марказга айланди. 1971 йилда институтга унинг дастлабки директори, йирик олим Г. С. Зайцев номи берилди.

Меҳнат Қизил байроқ орденли Бутуниттифоқ пахта селекцияси ва уруғчилиги илмий-тадқиқот институтида бу давр мобайнида иттифоқимизнинг пахта етиштирувчи барча республикаларида селекциячилик ва уруғчиликни ташкил этиш, илмий ходимлар тайёрлаш, ғўза селекцияси ва уруғчилиги назарий асосларини, методлари ва схемаларини ишлаб чиқиш, юқори ҳосилли, тез пишар, касалликларга чидамли, толаси сифатли ғўза навларини излаб топиш ва тадбиқ этиш бўйича катта ишлар қилинди.

Совет пахтачилиги йилларида селекциячи муассасалар томонидан 140 та пахта нави яратилган бўлса, 43 тасини мазкур институт олимлари кашф этдилар.

Селекциячилигимизда, айниқса, 5 та машҳур ғўза навининг яратилиши совет пахтачилигининг беқиёс ривожланишига катта ёрдам берди. Бунда Г. С. Зайцев, Я. Д. Нагнойн, С. С. Канаш, А. И. Автономов, Б. П. Страумал, С. М. Мираҳмедов сингари тадқиқотчи олимларнинг хизматлари салмоқли бўлди. Институт олимлари партия ва ҳукуматимиз қўйган улкан вазифаларни бажара бориб, мамлакатимизда пахтанинг ингичка толали навини етиштириш ва ўзлаштиришга эришдилар. Бундай пахта нави халқ хўжалигимиз учун қимматбаҳо хомашё ҳисобланади. Бугунги кунда Совет Иттифоқи ингичка ва ўрта толали пахта ишлаб чиқариш бўйича дунёда биринчи ўринни эгаллаб турибди.

«Қизил равот», «Уйчи-2», «С-2602», «Тошкент-6», «С-2606», «Чимбой-3010» ҳамда ингичка толали «С-6037» пахта навлари институт олимлари томонидан кейинги йилларда яратилган бўлиб, ҳозир муваффақият билан қўлланиб келмоқда.

Селекциячилик ва уруғчилик сифатини ошириш биология фанлари соҳаларининг тараққиёти билан чамбарчас боғлангандир. Шунинг учун ҳам институтда генетика, цитогенетика, ботаника, физиология, биохимия, касалликларга чидамлилик каби тармоқлар ривожлантирилди. Ер юзидаги турли мамлакатлардан келтирилган 8300 дан зиёд ғўза нави устида тадқиқотлар ўтказилди. Бу ўз навбатида ғўза етиштиришнинг янада мураккаб системаларини ишлаб чиқишга ёрдам берди. Турларни гибридлаш орқали янги пахта навлари кашф этилди. Химиявий ва физикавий воситалар ёрдами билан мутогенез усулини ишлаб чиқаришда, ғўзанинг вилтга чидамлилиги, физиологик, биохимик ва генетик жиҳатдан турли ғўза навларида бу хусусиятларнинг рўёбга чиқишини тадқиқ қилишда маълум ютуқларга эришилди.

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ БУТУНИТТИФОҚ ПАХТА СЕЛЕКЦИЯСИ ВА УРУҒЧИЛИГИ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИНИНГ 60 ЙИЛЛИГИГА

Атроф муҳит, қуёш, температура, намлик, минерал озуқаларнинг ғўза ривожланишига, унинг ҳосилдорлиги ва толаларининг сифати, чигитининг ёғлилиги даражасига таъсирини ўрганишда ҳам қатор ишлар қилинди.

Институт олимлари ғўза анатомияси, морфологияси, эмбриологияси ва цитологиясини тадқиқ қилишга ҳам катта ҳисса қўшдилар, уруғчилик ва уруғшуносликни ривожлантиряптилар.

Институт барча уруғчилик хўжаликларига методик жиҳатдан раҳбарлик қилиб, уруғ ишлаб чиқариш ва янги навларни қўллашда колхоз ва совхозларга амалий ёрдам бериб келяпти.

Мазкур илмий марказ олимлари томонидан селекциячилик назарий асосларининг ишлаб чиқарилиши пахтанинг янги навларини топиш методларини такомиллаштиришга ёрдам беради. Бу борада генетиклар, фитопатологлар, биохимиклар, физиологлар, технологлар, агротехниклар билан ҳамкорликда комплекс тадқиқотлар олиб борилятти. Селекциячилик марказининг пахта бўйича 1990 йилга қадар бўлган иш программасида қайд этилган методик кўрсатмалар биринчи мартаба умумлаштирилиб, ишлаб чиқилди.

Институт тадқиқотчилари беда селекцияси ва уруғчилиги бўйича ҳам машҳурдирлар. «Тошкент-3192», «Тошкент-1» ва бошқа ҳосилдор беда навлари ана шу ишларнинг натижаси ҳисобланади.

Пахта селекцияси ва уруғчилиги соҳасидаги улкан хизматлари учун институтга 1972 йилда Меҳнат Қизил байроқ ордени берилди. У СССР ва республикамиз Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмаларининг доимий қатнашчисидир. Пахта селекцияси ва уруғчилиги бўйича мамлакатимиз ютуқларини намунали намойиш қилиб, 1979 йили Пловдивда ва 1981 йили Лейпцигда ўтказилган халқаро ярмаркаларнинг Олтин медалини олишга муваффақ бўлди.

Пахтанинг ҳосилдор навларини кашф этишдаги самарали меҳнатлари учун институт олимларидан академик С. С. Канаш, профессор А. И. Автономов, селекционер Ю. П. Хуторной ва С. М. Мираҳмедовлар СССР Давлат мукофоти лауреати бўлдилар.

Институт аҳил коллективи КПСС XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг май (1982 йил) Пленуми қарорларини бажариш ҳамда СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш йўлида куч-ғайратларини аямай меҳнат қилмоқдалар, олий сифатли пахта навларини етиштириш билан мамлакатимизнинг «оқ олтин» довруғини тағин ҳам юксалтиришга ҳисса қўшмоқдалар.

З. АЗИМОВА.

Халқаро ҳаёт

ЛИВАНДАГИ АҲВОЛ

БАЙРУТ, 25 август. (ТАСС). Исроил ҳарбийлари Ливаннинг шимолида ва мамлакатнинг шарқида кенг кўламдаги янги агрессив ҳаракатларга тайёрланмоқда. Исроил қўшинлари Байрутнинг шимолидаги районларга ва Бекаа водийсига юборилаётганлиги буни тасдиқлайди.

Исроиллик интервенциячилар босиб олинган Ливан ерларида қонунга хилоф ва ўзбошимча ҳаракатларни давом эттирмоқдалар. Босқинчилар Ливаннинг жанубидаги Тир ва Сайда шаҳарларини бирлаштирувчи қирғоқ бўйидаги тош йўл атрофига ўтқазилган мева дарахтларини кесиб ташламоқдалар. Исроил қўмондонлиги айтганидек, «партизанларнинг операцияларига тўсқинлик қилиш» учун исроилликлар бу ерда «ўлик зона»ни вужудга келтириш ниятидадир. Исроил телевиденияси Ливаннинг жанубий қисмида бир мингга яқин Фаластин жангчиси босқинчиларга қарши муваффақиятли ҳаракат қилаётганлигини эътироф этишга мажбур бўлди.

Фаластин озодлик ташкилоти ижроия комитетининг раиси Я. Арафат фаластинликларнинг Ғарбий Байрутдаги позицияларига инспекция мақсадида қилган сафари вақтида бундай деди: Фаластин жангчилари Ливан пойтахтидан чиқиб кетишига қарамай, Фаластин қаршилик ҳаракати реал факт бўлиб қолади. Фаластин ва Ливан миллий-ватанпарвар кучларининг биргаликда қилган ҳаракатлари, деб таъкидлади у, сионист душманга қарши муштарак курашда чиниққан қардошларча бирлик намунаси бўлиб қолади.

Фаластин ФАТХ ташкилоти Марказий Комитетининг аъзоси Абу Айёд қуйидагиларни таъкидлаб ўтди: душманнинг Ғарбий Байрутга бостириб киришига йўл қўймаган Фаластин ва Ливан жангчилари бу жангда ғолиб чиқдилар. Улар Исроилнинг «яшин тезлигидаги урушлар» тўғрисидаги афсонасини пучга чиқардилар ва қўлга қурол олиб, сионистларнинг ҳарбий машинасига қаршилик кўрсатишга қодир эканликларини исбот қилдилар. Ливанда қолаётган Фаластин граждан аҳолиси тўғрисида гапирганда шуни айтиш керакки, деди Абу Айёд, Ливан ҳукумати уларнинг хавфсизлигини таъминлашга ваъда берди.

«Аммо биз яқин турганимизни, шикастланган ливанлик ва фаластинлик ҳар бир киши учун қасос олишимизни душманлар эсдан чиқармасинлар».

ЛОНДОН, 25 август. (ТАСС). Бу ерда Исроилнинг Ливанга бостириб кириш даврида халқаро ҳуқуқни бузганлиги тўғрисидаги хабарларни текширувчи халқаро комиссия тузилди. Женевадаги халқаро тинчлик бюросининг раиси, таниқли жамоат арбоби Шон Макбрайд бошчилик қилаётган комиссия составига Ғарбдаги бир қанча мамлакатларнинг халқаро ҳуқуқ соҳасида ишловчи йирик юрист — мутахассислари кирди.

Комиссия аъзолари гувоҳларнинг гапларини тинглаш учун Ливан, Исроил, Иордания ва Сурияга бориш ниятидадир.

ШИМОЛИЙ ЕВРОПА ЯДРОСИЗ ЗОНА БЎЛСИН!

КОПЕНГАГЕН. Дания бош министри Анкер Йоргенсен Шимолий Европани ядро қуролидан ҳоли мамлакат бўлиб қолиши тўғрисида гапирди. У расмий визит билан келган Исландия пойтахти Рейкъявик матбуот конференциясида сўзга чиқиб, Исландия бош министри Гуннар Тороддсен билан суҳбат вақтида Европа қитъасининг шимолида ядросиз зона яратиш масаласи ҳам муҳокама қилинганлигини таъкидлади.

(ТАСС).

ҚУРОЛЛИ АВАНТЮРАГА ҲОЗИРЛИК КЎРМОҚДАЛАР

ВАШИНГТОН, 25 август. (ТАСС). Гондурас ҳарбийлари АҚШнинг қўллаб-қувватлаши билан революцион Никарагуага қарши кенг кўламда қуролли авантюра қилишга ҳозирлик кўрмоқдалар. «Вашингтон пост» газетасининг хабар беришича, Гондурасдаги халққа душман бўлган режимнинг бошлиғи Р. Суасо Кордованинг буйруғига мувофиқ яна 3 мингга яқин солдат ва офицер Никарагуа чегарасига юборилган. Маълумки, Америка қурол-яроғлари билан тиш-тирноғигача қуролланган йирик зарбдор кучлар шу районга тўпланган. Улар Никарагуа территориясига босмачилардек ҳужум қилмоқдалар.

Кенг кўламда қуролли ҳужум қилишга тайёргарлик кўрилмоқда. Давлат хавфсизлиги кучлари қўмондони полковник Д. Бали Кастильонинг Никарагуа билан «кенг кўламда уруш» бўлиши эҳтимоли борлиги ҳақида таъкид қилиб айтган гаплари буни тасдиқлайди.

САН-ХОСЕ. 25 август. (ТАСС). Гондурас полковниги Р. Бонилья Тегусигальпа радиостанцияларидан бирининг мухбири билан суҳбатда шу гапларни айтди: Америка ҳарбий мутахассисларининг яна бир группаси мамлакатга келди. Улар Лапатерик деган жойда (Тегусигальпа яқинида) Қўшма Штатларнинг ёрдами билан ҳаво десантлари базасини вужудга келтириш соҳасидаги ишларга раҳбарлик қиладилар. Ана шу десантлар қўзғолончилар ҳаракатига қарши курашга мўлжалланган зарбдор жазо отрядидир. Бу базада ҳаво техникаси учун ер ости ангарлари, артиллерия омборлари ва шахсий состав учун уй-жой қурилади.

Ана шу десантчилар учун тез орада АҚШдан дастлабки 20 вертолёт келтирилади.

ЭРОНДАГИ ҚАТЛЛАР

ТЕҲРОН. Ислом республикаси режимига қарши қуролли кураш олиб бораётган ҳукуматга қарши ташкилотларнинг аъзоларини қатл қилиш ҳақида ҳукмлар чиқариш давом этмоқда. ИРНА агентлигининг хабарига кўра, «қуролли қўзғолонда» иштирок этишда айбдор деб топилган яна 11 киши қатл қилинган. Агентлик бу кишиларнинг ҳаммаси Америка агентлари эди, деб уқтириб ўтади.

Хавфсизлик органлари мамлакат жанубида ҳукуматга қарши ташкилотлар аъзоларидан 23 кишини қамоққа олдилар.

(ТАСС).

ХАЛҚ КОНТРОЛИ

ВАРАҚА № 8 (244)

КОЛЛЕКТИВ ИШОНЧИ

Абдуғани Эргашев совхозимизнинг актив коммунистларидан бири. У кўп йиллардан бери халқ контроли группасига раҳбарлик қилиб келяпти. Группанинг ҳозир 28 аъзоси бор. Улар коллектив ишончини шараф билан оқламоқдалар. Назоратчиларимиз жамоат ишларида актив бўлиш билан бирга ўз зиммаларидаги ишлаб чиқариш топшириқларини ҳам муваффақиятли бажармоқдалар.

Бу йилги баҳор қуруқ келди. Шундай шароитда ҳам ғаллакорлар мўл дон ҳосили олиш йўлида тинмай курашдилар. Абдуғани Эргашев бошлиқ бригада аъзолари гектар бошига 15 центнердан ошириб ғалла хирмони кўтаришди. Халқ контроли группаси аъзоси, маккажўхоричилик бригадаси бошлиғи Ҳолбой Қосимов ҳам ишлаб чиқаришни ташкил этишда, етилган ҳосилнинг бир мисқолини ҳам нобуд қилмай йиғиштириб олишда бор маҳоратини ишга солди. Пировардида маккажўхоридан салкам 100 центнерга етказиб дон олинди.

Юксак ишончга яраша меҳнат қилаётган назоратчилар совхозимизда талайгина. Коммунист механизаторлардан Абдураҳмон Умаралиев, Бекали Икромов ва бошқалар экинлар парвариши сифати устида алоҳида жон койитмоқдалар. Улар ишлов берган далаларда мўл ҳосил етилган. Энди шу ҳосилни ўзлари нобуд қилмай, уринтирмай тайёрлов пунктларига етказиб бермоқдалар.

Совхоз партия комитети назоратчилар активлигини ўстириш, ўтказилаётган рейд ва текширувлар самарадорлигини оширишга алоҳида эътибор беряпти. Партком мажлисларида халқ контроли бош группасининг ҳисоботлари мунтазам тинглаб боріляпти, назоратчиларга зарур йўл-йўриқлар кўрсатиляпти. Партком тавсияси билан назоратчилар турли соҳалар бўйлаб тез-тез рейдлар ўтказиб турибдилар.

Кунлар исиб, далаларга экиш агрегатлари чиқариладиган кунлар яқинлашаётган кезларда совхознинг Ленинчи участкасида техника ремонти сифати кўздан кечирилди. Бу рейдга группа раиси Абдуғани Эргашевнинг ўзи бош бўлди. Гаражда ўтказилган текширув давомида 2 та чизель, 3 та культиватор ҳали тўла ремонт қилинмаганлиги маълум бўлди. Гаражда меҳнат интизоми бўшашиб кетганлиги учун ҳам ремонт ишлари чўзилиб кетган эди.

НАЗОРАТГА ПАРТИЯВИЙ РАҲБАРЛИК

Бу текширув натижалари дарҳол партком мажлисида муҳокама қилиниб, айбдор кишиларга нисбатан тегишли чоралар кўрилди. Бутун эътибор экиш агрегатларини сифатли ремонтдан чиқаришга қаратилди. Кўрилган чора ва тадбирлар тезда ўз самарасини берди. Совхозимизда экиш ишлари муваффақиятли якунланди.

Ҳамма соҳа назоратчилар измидадир. Айниқса, улар жамоат чорвачилигини ривожлантиришга алоҳида эътибор билан қарамоқдалар. Ўтказилган рейдларнинг бирида сут-товар комплексида маҳсулот тайёрлашнинг бориши ва озуқа сарфиёти текширилди. Бу йил чорвадорлар давлатга 265 тонна гўшт, 2100 тонна сут, 150 минг дона тухум сотиш мажбуриятини олган эдилар. Бу юксак марраларни эгалламоқ учун мавжуд резервлардан тўлароқ фойдаланиш талаб этилади. Текширув давомида мажбуриятларнинг қандай бажарилаётганлиги ҳам кўздан кечирилди. Назоратчилар бу соҳада эришилаётган ютуқларни кўриб мамнун бўлдилар. Аммо, хўжалик юритишдаги чалкашликлар, озуқа сарфиётидаги исрофгарчиликларни кўриб ташвишландилар.

Молбоқарларнинг эътиборсизлиги натижасида комплексда 2 та бузоқ нобуд бўлган эди. Бу нохуш ҳоллар партком мажлисида жиддий муҳокамага сабаб бўлди. Партком қарори билан ферма раҳбарлари жиддий огоҳлантирилди. Молбоқарлардан М. Рисқулов ва Н. Жумановга эса пул начёти солинди. Бу жазо бошқаларни янада сезгир бўлишга, топширилган вазифани ўз маромида сифатли бажаришга ундади.

Ҳозирги кунда назоратчилар ҳар соҳада ва ҳар бир ишда тежамкор бўлайлик, деган шиорни баланд кўтарганлар. Шу шиор остида яқинда улар ёнилғи-мойлаш материалларидан қандай фойдаланилаётганлигини текширдилар. Текширув давомида исрофгар механизаторлар қаттиқ огоҳлантирилди.

Назоратчилар ҳар бир рейд якунини оммага кенг маълум қилиб бормоқдалар. Ўтган ойларда «Халқ контроли варақаси»нинг бир қатор қизиқарли сонлари эълон қилинди. Рейдлар давомида кўз илғаган камчиликлар юз-хотир қилинмай варақаларда ошкор этилди. Назоратнинг ошкоралиги катта тарбиявий роль ўйнамоқда.

Назоратчилар совхоз маъмурияти ва партия ташкилотининг энг яқин ёрдамчиларидир. Коллектив сайлаб қўйган группа аъзолари ўз вазифаларига виждонан муносабатда бўлиб, ютуқларни кўпайтиришда, нуқсонларни бартараф этишда катта ёрдам бермоқдалар. Бундан буён ҳам биз назоратга партиявий раҳбарликни кучайтириб борамиз. Бинобарин, назоратнинг кучи ҳам партия раҳбарлигидадир.

П. ТУРСУНОВ,
Оҳангарон районидаги В. В. Куйбишев номли совхоз партия ташкилотининг секретари.

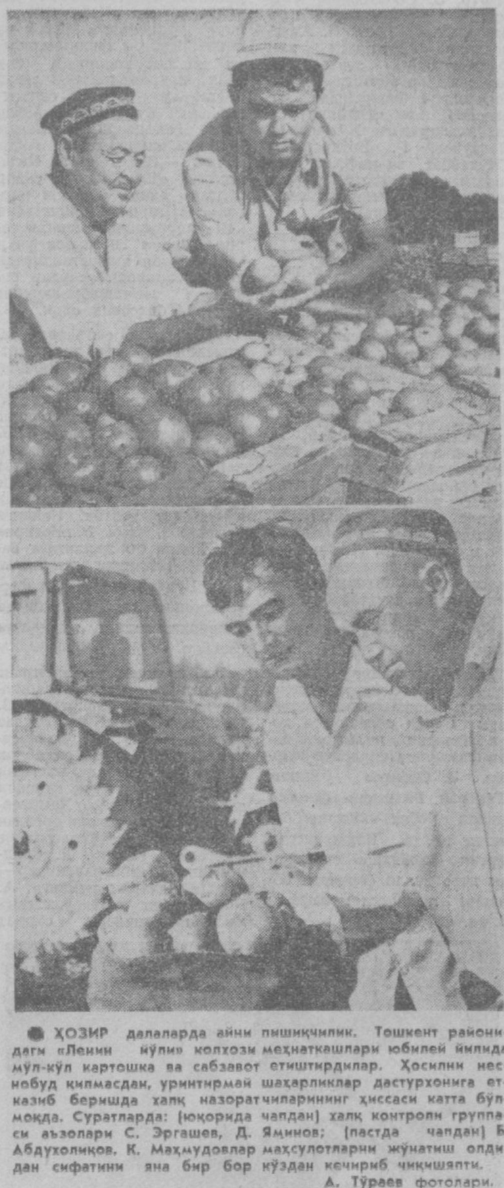

● ҲОЗИР далаларда айни пишиқчилик. Тошкент районидаги «Ленин йўли» колхози меҳнаткашлари юбилей йилида мўл-кўл картошка ва сабзавот етиштирдилар. Ҳосилни нес-нобуд қилмасдан, уринтирмай шаҳарликлар дастурхонига етказиб беришда халқ назоратчиларининг ҳиссаси катта бўлмоқда. Суратларда: (юқорида чапдан) халқ контроли группаси аъзолари С. Эргашев, Д. Яминов; (пастда чапдан) Б. Абдухолиқов, К. Маҳмудовлар маҳсулотларни жўнатиш олдидан сифатини яна бир бор кўздан кечириб чиқишяпти.

А. Тўраев фотолари.

ОБЛАСТЬ ХАЛҚ КОНТРОЛИ КОМИТЕТИДА

МЕТАЛЛ — САНОАТ НОНИ

«Узавторемонт» ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли бир қатор корхоналарда қора ва рангли металл прокати, ёнилғи-мойлаш материаллари белгиланган нормадан кўпроқ сарфланмоқда. 2-авторемонт заводида металлдан фойдаланишда ҳисоб-китоб йўқ. Бош инженер вазифасини бажарувчи В. Д. Бутузов тежамкорлик бўйича ишлаб чиқилган тадбирлар ижроси устидан мутлақо назорат қилмай қўйган. Металл прокатини бичишда махсус карталардан фойдаланилмайди. Натижада кўплаб металл ортиқча исроф бўлмоқда.

Шундай ҳолни 5-авторемонт заводида ҳам кўриш мумкин. Бу ерда металл прокати ва бошқа хил моддий ресурслардан тежамкорлик билан фойдаланиш бўйича ҳатто тадбирлар ҳам ишлаб чиқилмаган. Қисқа вақт ичида заводда салкам 12 тонна қора металл, 1,5 тонна рангли металл, 3 тонна труба ортиқча сарф қилиб юборилди.

Корхонада моддий бойликлар сарфиёти устидан жиддий назорат ўрнатилмаган. Бундан ташқари ишчилар маҳоратини ошириш устида ҳам қайғурилмаяпти. Чиқинди металлардан эса зарур буюмлар ишлаб чиқариш устида ҳеч ким бош қотирмаяпти. Пировардида кўплаб металл ҳар ерда занг босиб ётибди.

Ёнилғи-мойлаш материаллари ҳам талон-тарож қилинмоқда. Текширув пайтида бу соҳада ҳам кўпгина камчиликлар борлиги аниқланди. Область халқ контроли комитети йиғилишида авторемонт заводларидаги хўжасизлик қаттиқ танқид қилинди. Металл прокати сарфиёти устидан назоратни бўшаштириб юборган 2-авторемонт заводи бош инженери вазифасини бажарувчи В. Д. Бутузов, 5-авторемонт заводи директори А. Абдуллаевга виговор эълон қилинди.

МЕҲМОНХОНА НОМИГА ЯРАША БЎЛСИН

Коммунал меҳмонхоналар қуриш ишлари областимизда негадир тўхтаб қолди. Мавжуд меҳмонхоналар эса талабни мутлақо қондирмаяпти. Келган меҳмонлар хоналарнинг ноқулайлигидан, хизмат маданиятининг пастлигидан шикоят қилмоқдалар. Меҳмонхоналарни вақтида ремонт қилиш эса область уй-жой коммунал хўжалиги бошқармаси раҳбарларининг эътиборидан четда қолаяпти. Бўлмаса ремонт учун ҳар йили кўплаб маблағ ажратилади. Лекин уларни ўзлаштириш ўлда-жўлда қолиб кетяпти. Буни Бекобод, Пискент, Бўка, Олмалиқ шаҳарларидаги меҳмонхоналарни айланиб сезиш мумкин.

Айни пайтда бир қатор меҳмонхоналарнинг маълум қисми бошқа ташкилотларга бериб қўйилган. Коммунистик районидаги «Янгибозор» меҳмонхонасининг 2 та хонаси «ЗАГС» ихтиёридадир. «Паркент» меҳмонхонасининг 2 та хонасига эса Госстрах бўлими кўчиб кирган. Шу боисдан ҳам қолган хоналарга 3—4 тадан кровать қўйишга мажбур бўлинган.

Бир қатор меҳмонхоналарда жиҳозларни намунали сақлаш устида кам қайғурилмоқда. Буни «Бўка» меҳмонхонасида кўриш мумкин. Бу ерда ҳисоб-китоб ниҳоятда чалкаш. Меҳмонхона жиҳозлари, зарур буюмлар авайлаб сақланмаяпти. «Ғазалкент» меҳмонхонасида ҳам шундай аҳволни кўриш мумкин.

Область халқ контроли комитети йиғилишида меҳмонхоналардаги тартибсизликлар жиддий муҳокама қилинди. Гражданларга маданий хизмат кўрсатиш ва хўжалик юритишдаги нуқсонлари учун Бўка район ва Ғазалкент шаҳар коммунал корхоналар комбинати бошлиқлари Р. Ҳолматов ва Б. К. Сичовга, ремонт ишларини суст ва сифатсиз бажараётган область ремонт-қурилиш тресги бош инженери А. Исҳоқовга виговор эълон қилинди.

ТАБИАТ МУҲОФАЗАСИ ҲАММАНИНГ ИШИ

Табиатни муҳофаза қилиш юзасидан берилаётган кўрсатмалар Олмалиқ кон-металлургия комбинатида ниҳоятда қониқарсиз бажарилмоқда. Мис бойитиш фабрикаси, руҳ заводи каби корхоналарда чангни йўқотиш, сувни тиндириш, газни тозалаш аппаратлари суст ишламоқда. Мис заводи раҳбарлари эса табиатни муҳофаза этиш масаласи билан мутлақо шуғулланмай қўйганлар.

Автотранспорт бошқармасига қарашли трактор парки ва 4-автобазада тозалаш иншоотлари қуриш ҳеч кимнинг эсига келмаяпти. Машиналар оқар сувлар бўйида ювилмоқда. Заҳарловчи газларни аниқловчи пунктлар ташкил қилинмаган.

Сув ҳавзаларини муҳофаза этиш Чирчиқ бинокорлик материаллари ва конструкциялари комбинатида ҳам қониқарсиз аҳволда. 1-цехдаги канализацияни тиклаш ишлари ҳамон давом этмоқда. Керамзит печлари бункерининг қопқоғи зич ёпилмаслиги натижасида цемент чанги атрофни босиб кетяпти.

Оққўрғон район марказий касалхонаси, Тўйтепа, Олмалиқ шаҳар бозорларида ҳам санитария-гигиена қоидаларига мутлақо риоя қилинмаяпти. Чиқиндилар узоқ муддат ташиб кетилмайди, сув йўллари тозаланмайди.

Область халқ контроли комитетининг бўлиб ўтган йиғилишида табиатни муҳофаза этиш, сув ҳавзаларини намунали сақлаш зарурлиги алоҳида уқтирилди. Бу ишга эътиборсизлик билан қараётган раҳбарлар жиддий огоҳлантирилди. Санитария-эпидемиология режимини қўпол равишда бузганликлари ва атроф-муҳитни булғатланликлари учун Оққўрғон район марказий касалхонаси бош врачи Э. Тожибоев ва район коммунал хўжалиги бошлиғи А. Миркомиловга қаттиқ виговор эълон қилинди. Шундай жазо Тўйтепа шаҳар колхоз бозори директори М. Алимовга ҳам берилди. Олмалиқ шаҳар халқ контроли комитетига эса колхоз бозори директори М. Қодировнинг ўз вазифасига муносабатини кўриб чиқиш топширилди.

МАККАЖЎХОРИЗОРЛАРНИ КЕЗГАНДА

СУРЪАТ НЕГА ПАСТ?

Областимиз ёш маккажўхорикорлари ҳаётида қизғин дамлар давом этмоқда. Улар кенг далаларда етилган ҳосилни нес-нобуд қилмай йиғиштириб олиш учун курашмоқдалар.

Лекин айрим районлар бўйлаб ўтказилган прожекторчилар рейди давомида бир қатор хўжаликларда маккажўхори донини йиғиштириб олиш суст ташкил этилганлиги маълум бўлди. Пискент районидаги «Пискент» совхозида 530 гектар майдонга «каҳрабо дон» экилган. 20 августгача атиги 30 гектар ердаги маккажўхори ҳосили йиғиштириб олинди. Маккажўхоризор билан хирмон ораси 20 километр. Прицеп ҳосилни олиб бориб ағдариб келгунча комбайнлар бекиш туриб қоляпти. Айниқса, Т. Пўлатов бошлиқ бригадада иш ёмон ташкил этилган. Бу ердаги 3 та комбайндан биттаси терим мавсумига мутлақо тайёрланмаган. 2 та комбайн ҳам ниҳоятда суст ҳаракат қилмоқда. 3 кун ичида улар атиги 5 гектар майдондаги маккажўхорини аранг ўриб берди.

Шундай аҳволни Тельман номли колхозда ҳам кўриш мумкин. Колхознинг 110 гектар маккажўхоризори бор. Ҳозиргача 50 гектар ердаги ҳосил йиғиштириб олинган. Лекин, иш сифати мутлақо талабга жавоб бермайди. Поялар 35—40 сантиметр юқоридан ўриляпти. Тўкилиб қолган донни йиғиштириб олиш учун ишчи кучи ажратилмаган. «Гулистон» колхозида эса дон қуритиладиган майдончалари ҳозирланмаган. Бир жойга уйиб ташланаётган дон ҳосили яхши қуримаяпти.

Колхозда 3 та комбайн ишлаши керак. Лекин, текширув ўтказилган куни уларнинг биттаси ўрим-йиғимга мутлақо тайёр эмаслиги маълум бўлди.

Рейд бригадаси аъзолари Бўка районі хўжаликларида ҳам бир қатор нуқсонларнинг шоҳиди бўлишди. «Партия XIX съезди» колхозида техника яхши тайёрланмаган, 4 кун ичида аранг 18 гектар майдон ҳосили йиғиштириб олинди. «Ленинизм» колхозида ҳам комбайнлар жуда суст ишляпти. Бу ерда комбайнларнинг биттаси мавсумга тайёрланмаган. Комбайнлар ўтган майдонларда ҳосилнинг бир қисми тўкилиб қоляпти.

«Кремль» совхози маккажўхоризорларида ҳам иш ниҳоятда суст боряпти. Дон қуритиладиган майдонлар текис эмас. Ҳосил майда тошларга аралашиб кетяпти. Йиғилган ҳосилни қўриқлаш устида ҳам совхоз раҳбарлари кам қайғурмоқдалар. Дастлабки ҳисоб-китоб бўйича донни йиғиб олиш ва силос бостириш ишлари узоғи билан 25 августгача бажарилиши керак эди. Лекин, ишчилар ўз сўзларининг устидан чиқа олмадилар. Маккажўхори ўрим-йиғими ҳамон сусткашлик билан давом этяпти.

Дон — эл бойлиги. Унинг бир мисқоли ҳам нобуд қилинмай асраб қолиниши керак. Ҳозир бутун кучни маккажўхори ҳосилини йиғиштириб олишга қаратиш, пахта йиғим-терими бошланмай «каҳрабо дон»ни омборларга тўла жойлаб олишимиз керак.

Ш. ЮСУПОВ,
область комсомол комитети ишчи ва қишлоқ ёшлари бўлими инструктори.

«ҲАЖВ ДАФТАРИ»ДАН

ЕЛИМ

Хушомадгўй бошлиққа
Елимдайин ёпишди.
Бир кун ундан этагин
Қоқди, чунки иш пишди.
Ишхонада кўринмас
Энди унинг қораси.
Балким босар ўрнини
Берган пинҳон пораси.
Дейдиларким: хушомад
Ёқар ҳатто худога.
Ҳеч бир бало тегмаскан
Хушомадгўй балога.
Бошлиқ уни соям дер,
Оғиз—бурун ўпишар.
Хом—хатала ишлари
Оғиз тафтида пишар.
Бу хилдаги кимсалар
Садоқатни сотишар.
Ҳақ бўғзидан тутган чоғ
«Дўстин» жарга отишар.
Неча бошлиқ бошига
Етди ахир хушомад.
Хушомадга ўч бўлсанг
Учиб борар хуш омад.
Шира босган кўзингни
Каттароқ оч, ҳой, бошлиқ!
Қутилмасанг елимдан
Аҳволингга вой, бошлиқ...

Жонибек ҚУВНОҚ.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» ВА ОБЛАСТЬ САНИТАРИЯ-ЭПИДЕМИОЛОГИЯ СТАНЦИЯСИНИНГ ҚЎШМА РЕЙДИ

ҲУСНБУЗАРЛАР

ТОШКЕНТ ХАЛҚА ЙЎЛЛАРИ — ПОКИЗА, САРАНЖОМ-САРИШТА БЎЛСИН

Тошкент шаҳрини областимиз шаҳар ва районлари, республикамизнинг турли областлари, ҳатто қўшни қардош республикалар билан боғлайдиган халқа йўллар нақадар кенг, равон, серқатнов ва гавжум. Бу халқа йўллар пойтахтимизга кириш дарвозаси сифатида унинг кўркига кўрк қўшган. Ана шу магистрал йўлларни яхши сақлаш йўллар махсус қурилиш ташкилотларининг доимий назоратида. Вақти-вақти билан маблағ сарфлаб ремонт қилиб турилади. Икки ёқлама қатновни таъминлашда ўртасига ихоталар — яшил зоналар — экилган дарахтлар, гуллар парвариш қилиб турилади. Бу ишларга давлатнинг жуда катта маблағи сарфланяпти, ободончилик ишларига эътибор кучаймоқда.

Лекин, минг афсуски, ана шу обод ва кўркам магистрал йўллардан фойдаланишда унинг атрофларидаги бетартибликка чек қўйилмаяпти. Қатор корхона ва ташкилот раҳбарларининг масъулиятсизликлари туфайли йўлнинг айрим жойлари умумий манзарани хиралаштирмоқда, яхлит бир комплекснинг кўринишини бузмоқда.

Акмал Икромов район саноат зонасида бунинг гувоҳи бўлдик. Бу зонага яқинлашишингиз билан атрофни қоплаб олган аччиқ тутун ҳидини сезасиз. Бора-бора тутун ҳамма ёқни қоплаб олади, қуюқлашади. Маълум бўлишича бу ердаги катта жарлик ахлатхонага айлантирилган экан. Инсофсизликни қарангки, ахлат уюми ҳатто халқа йўлгача чиқиб кетган.

Мана, территорияга ахлат ташийдиган машина кириб келди. Биз шофёр Худойбердиевга савол бердик:

— Нега ахлатни жар бўйига ташламай, берига туширдингиз?

— У томонга ўтиб бўлмайди. Бу ерда бульдозер ишлаши керак эди. Ташланган ахлатни пешма-пеш жарга суриб туриши лозим. Шунда бизга ҳам қулай бўлади, йўл очиб турилиши керак.

Тўғри бу ерда бульдозер ишлаши, кетма-кет келаётган машиналарга жой ҳозирлаши керак. Аслида эрталаб соат тўққиздан бошлаб районга қарашли «Автодормехбаза»дан назорат қилувчи ходим ҳам бўлиши, келаётган машиналар йўлланмасига белги қўйиб туриши керак. Соат тўққиз ярим бўлди, аммо улардан дарак йўқ.

— Мен эрталаб соат 7.30 да иш бошлаганман, биринчи юкни олиб келдим,— дейди 11-«Автодормехбаза» шофёри Борис Рубенов.— Биркитилган маҳаллаларга тез бормасам, нормани бажара олмайман.

— Йўлланмага белги қўядиган одам йўқ-ку?

— Пойлашга тўғри келади.

Соат тўққиздан эллик минут ўтганда 11-«Автодормехбаза» эксплуатация бўлимининг бошлиғи Аваз Ҳидиров ва назоратчи пайдо бўлди.

— Назоратчи соат нечада келиши керак?

— Тўққиздан,— дейди у бошини эгиб.

— Бизнингча машиналар келиши билан бульдозер ҳам ишни бошлаши зарур. Ахлат машиналар юкни туширгач, дезинфекция қилиниши лозим. Бульдозер санитария-гигиена қоидаларига мувофиқ ахлатни компостерлаб туриши керак эди. Лекин, биз бу ишларни кўрмаяпмиз.

— Шу, биласизми,— дудуқланди Аваз Ҳидиров,— аслида тўққизда иш бошлашимиз керак эди. Бульдозер бузилиб қолиб... Сальнигини ўзгартиргунча анча вақт ўтди. Дезинфекция ишлари автобазада бажарилади.

Биз баъзи фактларни аниқлаш мақсадида автобазага йўл олдик. Директор вазифасини бажарувчи автобаза бош инженери Музроб Муслимовга аҳволни маълум қилдик. Лекин аниқроқ, жиддийроқ жавоб ололмадик. У ҳам, эксплуатация бўлимининг бошлиғи Аваз Ҳидиров ҳам турли важ-карсонлардан нарига ўтишолмади. Шундан сўнг тозалаш участкасини ўз кўзимиз билан кўришга жазм этдик.

— Шу эстакада — машиналарни ювиш учунми?!

— Ҳа.

— Машина ювиладиган жой эмас-ку бу?!

— Гапнинг пўсткалласи — эстакадада эмас, унинг пастроғида ювамиз.

Кўрсатилган жой шунчалик ифлос эдики, бу ерда машинани тозалаш эмас, яна кўпроқ микроб юқтириш мумкин эди. Ҳатто махсус дезинфекция қоришмаси тайёрловчи қурилмалар йўқ.

Музроб Муслимов бир чеккада думалаб ётган бочкани кўрсатиб, ўзича гапни бошлаган бўлди.

— Мана бу бочкада дезинфекция қилувчи моддалар бор, шуни ўша ахлатхонага олиб бориб машиналарга жойида ишлов берилади.

Бироқ ўша «жойида берилаётган ишлов»нинг аҳволи маълум. Ҳаммаси қуруқ гап.

Хулоса шуки, «Автодормехбаза» машиналарида ҳар хил ахлат ташилади. Унга минг-минглаб микроб ўрнашади. Демак, уларни кимёвий ишловдан ўтказиб туриш шарт! Аммо ахлат ташувчи машиналар микробларни йиғиб олиб тўппа-тўғри маҳалла ва турар-жойларга кириб бораверади. Бу эса турли касалликларни қўзғатувчи микробларни тарқатишнинг ўзгинаси эмасми?!

Райондаги мутасадди ўртоқларнинг айтишларича дезинфекцияни ўтказиш учун тегишли ташкилотлар билан шартнома тузилган, ойма-ой пул ўтказилади.

Музроб Муслимовдан ишчи-хизматчиларнинг ишдан кейин ювиниб-таранишлари учун шарт-шароит яратилганми деб сўрадик:

— Бўлмасамчи, иккинчи қаватда душхоналар бор.

Душхона деган жойда ҳатто эшик ҳам йўқ. Қоп-қоронғи эди.

— Лампочкага қараб қўй девдимку,— дўқ қилган бўлди шу иш учун масъулиятли ходимга.

— Ўтган ҳафта қўйгандим...

Хуллас, бу ер яқин орада сув тушган жойга ўхшамасди. Душхоналарда трубалар бор-у, қуйилма сеткаси йўқ эди.

— Битта бошимга шунча ташвишми?— тўнини тескари кийиб олди директор вазифасини бажарувчи Музроб Муслимов.— Бу — қурувчиларнинг камчилиги. Уч йилдан бери шу аҳвол.

Ана сизга шаҳарни ораста қилишга хизмат қилувчи ташкилотдаги тартибсизлик. Шофёр, ишчи кун бўйи ахлат ташийди, шу аҳволда яна уйига, оиласига кириб борса?!

Хуллас, бу ташкилотнинг ишидан ҳафсаламиз пир бўлиб халқа йўлни яна кузатдик. Калинин район территориясидаги 14-автокорхонадан юз метрлар ўтар-ўтмас бир машина аҳлатни кўча юзасига ташлаб кетибди. Бундай аҳволни бошқа жойларда ҳам кўрдик.

— Шаҳардаги айрим корхона ва ташкилотлар,— дейди Калинин район санитария-эпидемиология станцияси санитария бўлимининг бошлиғи Мухсим Сайдазимхўжаев,— жуда инсофсизлик қилишяпти. Корхона, ташкилот раҳбарлари тартибни бузаётган шофёрларга нисбатан муросасозлик қилишяпти. Натижада ким нима ҳоҳласа, шундай иш тутяпти, белгиланган махсус жой қолиб, ахлатни дуч келган жойга ташлаб кетмоқдалар. Биз эса улар томонидан халқа йўл бўйига тўкиб кетилган ахлатларни тозалашга мажбур бўляпмиз.

Кундузи соат иккига яқинлашмоқда. Чор-атроф иссиқ. Тушлик пайти бўлгани учунми, катта йўлда машиналар сийраклашган. Шу вақт Тошкент мебель ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли 13—82 ТНН номерли машина пайдо бўлди. Шофёр дастакни кўтариб ахлатни бемалол йўл ёқасига ағдариб жўнай бошлади. Уни тўхтатдик. Шофёр Рихсивой Ғуломовдан бунинг сабабини сўрадик.

— Хўжайинлар ахлатни йўқотиб кел дейишди. Шу ер сал овлоқроқ жой экан, тўкиб кетаётувдим. Кечирингиз...

Ана шундай ўзбошимчаликлар, саранжом-саришталикка бўлган эътиборсизлик, қолаверса, ўта масъулиятсизлик туфайли Тошкентимиздаги гўзал халқа йўлларнинг ҳуснини бузиш давом этяпти.

Пойтахтимиздаги ҳар бир қарич ернинг қадрига етиш, уни янада обод ва кўркам қилиш, ҳуснбузарлар қилмишига зарба бериш ҳар бир тошкентликнинг муқаддас бурчидир.

Қ. СОДИҚОВ,
область санитария-эпидемиология станцияси врачи.

Б. ПЎЛАТОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

БОНГ УРАМИЗ

ҚЎЛЛАТМАНГ, ЧЎЛЛАТМАНГ

Бу галги рейдга 3 киши чиқди. Халқ контроли группаси раиси Равшан Тўланов, бош агроном Зуҳриддин Салоҳиддинов ва катта мироб Мурод Камолов суғорилаётган пайкалларни эринмай айланишди. Шу текширув пайтида бир қатор карталар қўллатиб ва чўллатиб суғорилаётганлиги маълум бўлди.

Улар кейин бригада бошлиқлари Азим Аҳмедов ва Ҳамидулла Йўлчиевни ўртага олишди. Бригада бошлиқлари назоратни сусайтириб юборганликлари учун ҳам суғориш ишлари ўз ҳолига ташлаб қўйилган эди.

Бу йил ўзи сув танқис бўляпти. Бригадаларда эса сув ариқлардан тошиб, зовурларга оқиб ётибди. Карта бошида сувни ҳар бир эгатга текис тараш керак эди. Лекин, сувчилар бундай қилишмади. Сувни катта очишди-ю, ўзлари қаёққадир қочишди.

— Кечки экинлар сув талаб бўлади,— деди группа бошлиғи Р. Тўланов.— Шунинг учун ҳам ҳар қултум сувнинг қадрига етинглар. Сув қанчалик секин оқса, экин унга қонади, ҳосилга ҳосил қўшади.

Калинин районидаги «Москва» совхози деҳқонлари бу йил 2000 тонна картошка, 9000 тонна сабзавот ва бошқа хилноз-неъматлар етиштириш учун курашмоқдалар. Халқ назоратчилари етилган ҳосилни ўз вақтида йиғиштириб олиш билан бирга кечки экинларни суғориш ва парваришлаш устида ҳам кўз-қулоқ бўлиб турибдилар. Ўтказилаётган рейдларда маълум бўлаётган камчиликлар зудлик билан тузатиляпти. Бундан коллектив хурсанд.

Т. АБДУМЎМИНОВ.

ЛУБ ЗАВОДЛАРИДА ТАШВИШЛИ АҲВОЛ

«ГАП-СЎЗ БЎЛМАСИН...»

Янгибозор луб заводида технология режими бузилаётганлиги учун ҳам узун толали каноп олиш ой сайин камайиб бормоқда. Корхона раҳбарлари ишчилар малакасини ошириш, ускуналарни янгилаш, иш жараёнларини такомиллаштириш устида кам бош қотиришаяпти. Шунинг учун ҳам ўтган ойларда буюртмачиларга узун толали каноп етказиб бериш плани бажарилмай қолди.

Областимиздаги бошқа луб заводларида ҳам шундай аҳволни кўриш мумкин. Жумабозор луб заводида йил бошида маҳсулот умуман ишлаб чиқарилмади. Корхона раҳбарлари гап-сўз бўлмасин, деб ўтган йили ишлаб чиқарилган маҳсулотнинг 68 тоннасини бу йил тайёрланган маҳсулотларга қўшиб ёзишди. Февраль ойида эса яна 27 тонна тола ҳисоботга қўшиб тиркалди. Шу тариқа план бажарилгандек бўлди. Лекин, текширув пайтида қинғир ишнинг қийиғи очилиб қолди.

Қаранг, чиллаки чиллакини кўриб чумак уради, деганлари рост экан. Жумабозор луб заводидаги учарларнинг «тажрибаси» тезда Кетмонтепа луб заводида ҳам кенг ёйилди. Бу ерда олдинги ойларда ишлаб чиқарилган маҳсулотларни кейинги ойлардаги ҳисоботларга қўшиб ёзиш одат тусига кириб қолди. Шунда ҳам ой сайин план бажарилмай келяпти.

Ҳозир областимизда 11 та луб заводи ишлаб турибди. Лекин, улар орасида планни бажараётганлари ой сайин камайиб боряпти. Ҳозир 8 та завод 1219 тонна узун тола ва 176 тонна қисқа толани мўлжалдагидан кам ишлаб чиқарди. План бажарилмагандан кейин қолоқ корхоналарнинг раҳбарлари ўзларича турли хил найрангларни ўйлаб чиқармоқдалар. Бир қарасангиз ҳисоботлардаги рақамлар ошириб ёзилган бўлади, яна бир қарасангиз олдинги ойлардаги маҳсулот кейинги ойларга ўтиб қолади. «Ташзаготлубпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси раҳбарлари ўз ихтиёрларидаги корхоналарда рўй бераётган кўзбўямачиликларни яхши билишса ҳам, негадир билмасликка олишяпти.

Д. НАСРИДДИНОВ.

БЎСТОНЛИҚ РАЙОНИДА

ЯНГИ САРОЙ

Янги ўқув йили арафасида ғазалкентлик пионерлар қурувчилардан ажойиб совға олдилар. Шаҳарда йирик пионерлар саройи қуриб фойдаланишга топширилди. Бир йўла 1400 ўғил-қизни қабул қила оладиган янги кошонада 20 хил тўгарак ишлайди. Пионерлар саройидаги тўгаракларга бу йил тажриба тариқасида биринчи синф ўқувчилари ҳам қабул қилинади.

Пионерлар севимли масканга айланиб қоладиган саройга ўзларининг ҳамқишлоқлари икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони, СССР космонавт учувчиси Владимир Жонибеков номини беришга қарор қилдилар.

ФАРҒОНАГА САЁҲАТ

Тошкент область Ленин комсомоли мукофотининг лауреати, Ғазалкентдаги П. И. Чайковский номли 1-музика мактаби қошидаги А. Гайдар номли болалар хори тез-тез чорвадорлар, боғбон ва соҳибкорлар ҳузурида бўлади. Ўтган ўқув йилида ёш санъаткорлар 30 дан ортиқ концерт программасини намойиш қилишди.

Болаларнинг маҳоратлари муносиб тақдирланиб, уларга Фарғона водийси бўйлаб бепул туристик йўлланма берилди. Хор коллективи ана шу сафар давомида ҳам ўз санъатини намойиш қилди. Жумладан, Қўқон, қардош Тожикистоннинг Ленинобод, Қирғизистоннинг Ўш областлари пионер лагерларидаги концертлар, айниқса, муваффақиятли ўтди.

ТОШТАРОШЛАРГА ҚУЛАЙЛИК

Район матлубот жамиятининг махсус қурилиш бригадаси аъзолари Чапаев номли кўчада янги озиқ-овқат магазинини қуриб битказдилар. Савдо шаҳобчаси тоштарошларга хизмат кўрсатади. Ўз-ўзига хизмат кўрсатадиган бу магазинда барча маҳсулотлар қадоқланган. Бу харидорларга катта қулайлик яратмоқда.

Ш. ЭРАЛИЕВ.

БУГУН — СОВЕТ КИНОСИ КУНИ

ЗАМОНАМИЗ ҚАҲРАМОНЛАРИ

Комил Ерматов номидаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли «Ўзбекфильм» киностудияси мамлакатимиздаги энг йирик ижодий марказлардан биридир. Бу ерда йилига 12 та бадиий, 8 та мультипликацион фильм, 6 та сатирик киножурнал суратга олиниб, 65 та фильм дубляж қилинади.

Ўзбек совет кино санъатининг шонли анъаналари, студияда яратилган ва суратга олинаётган бадиий ленталар хусусида «Ўзбекфильм» киностудиясининг директори, СССР халқ артисти Шуҳрат АББОСОВ мухбиримизга қуйидагиларни ҳикоя қилди:

— КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев «...ижтимоий тараққиётнинг ҳозирги суръати, коммунизм томон бизнинг олға ҳаракатимиз суръати борган сари жамиятнинг ақлий имкониятларига боғлиқ бўлиб қолмоқда», деган эди. Ҳақиқатан ҳам, ривожланган социализм шароитида кишиларнинг маънавий эҳтиёжларини чуқур ҳис қилиш, уларнинг орзу ва интилишларига таяниш, юксак ғоявий-бадиий савиядаги асарлари билан ҳаётимизнинг муҳим масалаларини ҳал қилишга кўмаклашиш — ҳар бир совет санъаткорининг муқаддас бурчидир.

В. И. Ленин янги жамиятда кинематографчининг роли ҳақида тўхталар экан, кинонинг қудратли ва таъсирчан восита эканлиги, ўзининг эстетик моҳияти, жамиятдаги муҳим ўрни ва бошқа санъат турлари орасидаги ўзига хос мавқеини эгаллашида унинг қандай йўлдан бориши кераклигини кўрсатиб берди.

Совет киносининг асосчилари — С. Эйзенштейн, Л. Кулешов, В. Пудовкин, А. Довженко каби атоқли режиссёрлар ўз фильмларида кинематографиянинг эстетик имкониятларини очиб бериб гина қолмай, В. И. Лениннинг кино ҳақидаги башорати нечоғли ҳаққоний эканлиги, янги санъат тури моҳият эътибори билан ҳаёт орқали ижодий юксакликка кўтарилиши мумкин, деган фикрини исбот қилдилар. Янги совет кино санъати дунёни революцион қайта қуриш кучқудрати билан тўлиб-тошиб, янги ҳаётнинг гигант қурилишларида партия ва халқ билан ҳамнафас ҳолда камол топди. Шунинг учун ҳам совет киноси партиявийлик негизида туғилиб, ўз фаолиятини умумпролетар ишининг бир бўлаги деб билди. Эҳтимол шу сабабдан ҳам фақатгина совет кинематографиясида янги образ — коммунистлар образи вужудга келди. Совет экрани усталари кино санъатининг барча тараққиёт босқичларида бу образга мурожаат этдилар. Агар тарихга назар солсак, коммунистлар гоҳ аксилинқилобчилар билан курашаётганлиги, коллектив хўжалик ҳаракатига бошчилик қилаётганлиги, биринчи беш йиллик лар қурилишларида актив иш олиб бораётганлиги, Улуғ Ватан урушининг олдинги сафларида жанг қилаётганлиги, мамлакатни қайта тиклаш, қўриқ ва чўлларни ўзлаштириш, коинотни инсон эҳтиёжига бўйсундиришда ҳам уларнинг овози баралла эшитилганлигининг гувоҳи бўламиз.

Ўзбек кино санъатининг ижодкорлари ҳам актив гражданлик ва партиявийлик позициясида туриб асарлар яратишга, янги жамият қуриш, кишилар ўртасида янгича муносабатларни шакллантиришда бевосита иштирок этишга ҳаракат қилиб келдилар. Хусусан, режиссёр Л. Файзиевнинг «Амирликнинг емирилиши» фильмидаги Жаъфар, «Ленин йўлланмаси билан» картинасидаги Ғофур, З. Собитовнинг «Ўғлонлар узоққа борадилар» фильмидаги Ғулом, И. Аъзамовнинг «Бешаласи ҳам Фарғонадан» лентасидаги комсомоллар образи, А. Ҳамроевнинг «Фавқулодда комиссар» ва «Еттинчи ўқ» картиналаридаги Хўжаев ва Мақсудов, Р. Ботировнинг «Муҳаббат ва нафрат» асаридаги коммунистлар образи ана шундай самарали изланишлар маҳсулидир.

Атоқли режиссёр И. Аъзамовнинг ижодида халқ бахти учун курашган кишилар, партия ва давлат арбобларининг образи ўз ифодасини топган асарлар салмоқли ўринни ишғол қилади. Хусусан, унинг «Ён дафтарнинг бир варағи» фильмидаги Рустамов образини олайлик. Бу ажойиб инсоннинг тақдири мураккаб ва зиддиятлидир. Сценарий муаллифлари С. Азимов, Н. Рожков ва режиссёр ўз қаҳрамонларини бир қанча мушкул синовлардан олиб ўтадилар. Бу ҳаётий тўсиқлар ҳар қандай иродани синдириши, кишида умидсизлик туғдириши мумкин эди. Лекин Рустамов ўз позициясида мустаҳкам туриб, Ленин ва партия ишига садоқатли большевик эканлигини намоён қилади ва оқибатда ғолиб чиқади.

Л. Файзиевнинг «Синчалак» картинасидаги колхоз партия ташкилотининг секретари Санда образи эса хотин-қизларни ижтимоий актив фаолиятга чорловчи асардир. З. Собитов ўзининг «Генерал Раҳимов» фильми орқали ўзбек киносида биринчи марта Коммунистик партия тарбиялаб етиштирган истеъдодли саркарда образини яратишга муваффақ бўлди.

Томошабинлар СССР халқ артисти Ш. Бурҳонов яратган К. Ерматовнинг «Осиё устида бўрон», «Инқилоб чавандозлари», «Қора консулнинг ҳалокати», «Узоқ ва яқин йиллар» фильмларидаги миллий колоритга бой халқ қаҳрамонларини севиб қолганлар. Атоқли санъаткорнинг бу роллари ўзбек кино санъатида чинакам маънода такрорланмас воқеа бўлди. Режиссёр У. Назаровнинг «Бу Қўқонда содир бўлган эди», «Оловли қирғоқ», «Шиддат» фильмлари ҳам халқимизнинг шонли тарихи, ёрқин истиқбол учун сабот билан курашганлигини ҳикоя қилувчи асарлар сифатида томошабинларнинг муносиб баҳосини олди.

Ўзбек кино санъатида замонавий мавзуда яратилаётган картиналар ҳам миқдор, ҳам сифат эътибори билан кўпайиб бормоқда. Хусусан, режиссёр Р. Ботировнинг «Сени кутамиз, йигит», «Мана ўша йигит қайтди» фильмларида ёш ишчининг меҳнат коллективидаги ўрни ва унинг орзу-интилишлари қизиқарли ифодасини топган. Кейинги картина учун Р. Ботиров СССРнинг 60 йиллигига бағишлаб Таллинда ўтказилган XV Бутуниттифоқ кинофестивалининг дипломи билан тақдирланганлиги диққатга сазовор.

Ўзбек экран усталарининг кейинги йиллардаги изланишлари борасида гапирганда З. Собитовнинг «Икки солдат ҳақида қисса», Л. Файзиевнинг ҳинд экран усталари билан ҳамкорликда ишлаган «Али бобо ва қирқ қароқчи саргузашти», А. Ҳамроевнинг «Инсон қушлар ортидан боради», Қ. Камолованинг «Ўзгалар бахти», Д. Салимовнинг «Ленинградликлар — жигарбандларим менинг», А. Қобуловнинг «Бўйсунмаган» каби картиналари санъат мухлисларига манзур бўлганлигини таъкидлаб ўтиш ўринлидир.

Бироқ, шуни айтиш керакки, студиямизда суратга олинаётган ҳамма асарлар ҳам бир хил савияда деб бўлмайди. Айрим картиналарга ҳақли равишда билдирилаётган танқид ва эътирозлар биз учун катта сабоқ бўлиши керак. Бундай фильмларда мавзунинг майдалиги, шошма-шошарлик натижасида шаблонга йўл қўйилганлиги, айрим ижодкорларнинг ўзўзига талабчанлиги сусайиб кетганлиги бизни ташвишга солмоқда. Режиссёр ўз картинасида яхши мавзуга мурожаат қилган бўлса-да, фильмнинг паст бадиий савияси мазкур асарнинг тақдирини ҳал қилишда муҳим роль ўйнайди. Бадиий ечимдаги ҳар қандай ноаниқлик миллион-миллион томошабинларнинг асарга бўлган ишончини йўқотади.

Студиямизда ўзбек совет адабиётининг кўзга кўринарли асарларини экранлаштиришга алоҳида аҳамият бериляпти. Китобхонларнинг эътиборига сазовор бўлган Н. Сафаровнинг «Уйғониш» пьесаси воқеалари асосида режиссёр Л. Файзиев, Ҳ. Ғуломнинг «Мангулик» романини М. Оға-Мирзоев, О. Ёқубовнинг «Диёнат» романи асосида Э. Хачатуров, Ў. Усмоновнинг «Гирдоб» романи устида У. Назаровлар экран мухлисларининг меҳр-муҳаббатларини қозонадиган картиналар яратиш мақсадида иш олиб бормоқдалар. Бундай ижодий ҳамкорлик бундан кейин ҳам мустаҳкамланиб боришига ишончимиз комил. Келгусида кино ижодкорларимиз Ўзбекистон ССР халқ ёзувчилари — Мирмуҳсин, С. Аҳмад, Т. Тўла, И. Раҳим ва Л. Маҳмудовлар билан янги фильмлар ишлашни режалаштирганлар.

КПСС Марказий Комитетининг «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш ҳақида» қабул қилган тарихий қарори биз, санъаткорлар учун ҳам муҳим аҳамиятга эга бўлиб, ижодимизга ғоявий дастурамал бўлиб хизмат қилмоқда. Бу қарор Ўзбекистон кинематографчиларини коммунистик қурилиш тажрибаларини ҳаққоний ва образли тадқиқ қилишга, унинг тараққиёти ва зиддиятларига юксак партиявийлик нуқтаи назаридан туриб муносабатда бўлишга чақиради.

Республикамиз кино санъати намоёндалари совет киносининг анъанавий байрамини улкан ютуқларни қўлга киритган ҳолда кутиб олаётган эканлар, улар бундан кейин ҳам томошабинларга совет халқининг қаҳрамона меҳнатини, совет турмуш тарзининг афзалликларини ўз асарларида очиб бериб, замонамиз қаҳрамонлари бўлган коммунистлар ва совет кишиларининг бетакрор образларини яратишга ҳаракат қилаверадилар.

СУРАТЛАРДА: режиссёр Э. Эшмуҳамедовнинг «Даҳонинг ёшлиги» ва М. Абзаловнинг «Суюнчи» фильмларидан кадрлар. А. Лопатин ва В. Цвиренко фотолари.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА
1 СЕНТЯБРДА
ҲАМЗАнинг «БОЙ ИЛА ХИЗМАТЧИ» СПЕКТАКЛИ БИЛАН

65-МАВСУМ ОЧИЛАДИ

РЕПЕРТУАР ПЛАНИ:

1—2/IX да — Бой ила хизматчи.
3/IX да — Келинлар қўзғолони.
4—5/IX да — Бой ила хизматчи.
7/IX да — Гурунг.
8/IX да — Абу Али ибн Сино.
9/IX да — Нодирабегим.
10/IX да — Ўн учинчи ранс.
11/IX да — Бой ила хизматчи.
12/IX да — Ғариблар.
14/IX да — Олтин девор.
15/IX да — Кузнинг биринчи куни.
16/IX да — Келинлар қўзғолони.
17/IX да — Ганг дарёсининг қизи.
18/IX да — Шошма, қуёш.
19/IX да — Бой ила хизматчи.

Спектакллар соат 19.30 да бошланади.
Касса соат 12.00 дан ишлайди.
Коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинади.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети
ТОШКЕНТДАГИ 57-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛИКЛАР БЎЙИЧА
1982—1983 ўқув йилига

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Совуқ металларга қирқиш йўли билан ишлов берувчи универсал токарь, фрезерловчи, саноат ускуналари ремонти бўйича механик-слесарь, саноат ускуналари ремонти ва эксплуатацияси бўйича электрик, электр-газ пайвандловчи, автомобиль ремонти бўйича слесарь, ОТК контролёри, электр слесарь, кабель ишлаб чиқариш бўйича электромонтёр, мебелсоз-дурадгор, саноат совитиш қурилмалари ремонти ва эксплуатацияси бўйича машинист, кучланиш тармоқлари ва электр жиҳозларининг электр монтажчиси.

Ўқиш муддати—1 ва 3 йил.

8—10 синф ҳажмида маълумоти бўлган йигит-қизлар қабул қилинади.

8-синф маълумоти билан қабул қилинганлар уч йил ўқишади ва тўлиқ ўрта маълумот олганликлари ва касб эгаллаганликлари ҳақида диплом оладилар. Ўқувчилар кунига уч марта овқат; кийим-кечак билан таъминланадилар, бошқа шаҳарлардан келганларга ётоқхонадан жой берилади; 10-синф маълумоти билан электр слесарь, кабель ишлаб чиқариш бўйича электромонтёр, кучланиш тармоқлари ва электр жиҳозларининг электр монтажчиси ихтисослиги бўйича ўқишга кирганлар ҳар ойда 76 сўм стипендия оладилар, ишлаб чиқариш практикасини ўташ даврида уларга иш ҳақининг 50 проценти берилади.

Совет Армияси сафидан запасга бўшатилган ва электр монтажчи ихтисослиги бўйича ўқишга кирган ўсмирларга ётоқхонадан жой берилади.

Ўқиш муддати қисқартирилган (10-синф ҳажмида маълумоти бўлганлар учун — 7,5 ой, 8-синф ҳажмида маълумоти бўлганлар учун—10,5 ой).

Билим юртида ўқиш даври меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.

Билим юртини битирганлар техникум ва олий ўқув юртларига киришда имтиёзлардан фойдаланадилар. Билим юртини аъло баҳолар билан тугатганлар корхоналарда мажбурий ишлашдан озод этилиб, ўқишни давом эттириш учун ўрта ва олий ўқув юртларига йўлланади.

Билим юртининг яхши спорт базаси, техника ижоди тўгараклари бор, «Смена» вокаль-чолғу ансамбли ва «Тенгдош» дискоклуби ишлаб турибди. Ёшларнинг ёзги дам олиш базаси мавжуд.

Машғулотлар 1 сентябрдан бошланади.

Билим юртига кириш учун қуйидаги ҳужжатлар керак: директор номига ариза, автобиография, характеристика, маълумоти тўғрисида гувоҳнома, медицина справкаси (286-форма), яшаш жойидан справка, 4 та фотосурат (3х4 см. ҳажмида).

Туғилиш ҳақидаги гувоҳнома (паспорт), ҳарбий учетда турганлиги ҳақидаги гувоҳнома (ҳарбий билет) шахсан олиб келиб кўрсатилади.

Аризалар якшанбадан ташқари ҳар куни соат 9 дан 17.00 гача қабул қилинади.

Адресимиз: Тошкент шаҳри, 164-алоқа бўлими. Височковольт массиви, 3-сектор (метронинг «М. Горький» станциясидан 4-автобусда «7-поликлиника» бекатигача, 6, 13, 22-трамвайларнинг, 18-троллейбуснинг «Маиший хизмат уйи» бекатигача борилади).

БУТУНИТТИФОҚ ҲАРАКАТ ХАВФСИЗЛИГИ ОЙЛИГИ

ЭҲТИЁТ БЎЛИНГ БОЛАЛАР!

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати болалар соғлиғини муҳофаза қилишга алоҳида ғамхўрлик кўрсатиб келмоқда. Йўл ҳаракати хавфсизлигини таъминлаш борасида давлатимиз ҳамма шарт-шароитларни яратиб беряпти. Бу борада иттифоқ ва республика миқёсида ўтказилаётган ҳаракат хавфсизлиги ойликлари алоҳида ўрин тутади.

Болалар соғлигини сақлашнинг асоси — касалликнинг олдини олиш-профилактикадан иборатдир. Бунинг учун зарур чоралар кўриш, йўлда, оилада, айниқса, транспортда бўладиган шикастланишларнинг олдини олишга ҳаракат қилиш лозим.

Болалар ўртасида транспортдан шикастланиш умумий шикастланишларнинг 10—12 процентини ташкил қилса ҳам оғир асоратлар қолдиради. Бунда ёш организм бир умрга мажруҳ бўлиб қолиши мумкин. Транспортдан шикастланган ҳар беш боладан бири ҳалок бўлиши эҳтимоли бор.

Болаларнинг автомобилдан шикастланиши асосан икки хил бўлади. Биринчиси ташқи шароит таъсирида — об-ҳавонинг ўзгариши, йўлнинг яхши эмаслиги ва автомашиналарнинг техник жиҳатдан носозлиги туфайлидир. Иккинчиси эса бевосита шикастланган боланинг айби билан рўй беради. Бунда боланинг йўл ҳаракати қоидаларига риоя қилмаслиги ёки билса ҳам унга эътибор бермаслиги, ўйинқароқлиги, транспортга осилиши, транспорт ортидан югуриши, ундан сакраб тушиши, йўлни қўққисдан кесиб ўтиши оғир шикастланишларга олиб келади.

Яқинда пойтахтимизнинг Собир Раҳимов районида қуйидаги ҳодиса рўй берди. Катта йўлда такси машинаси ўқдек учиб борар эди. Кутилмаганда олти ёшли М. исмли бола йўлни чопиб кесиб ўтмоқчи бўлган, оқибатда у машина остига кириб кетиб, ҳалок бўлди. Маълумки, катта тезликда кетаётган машина бирдан тўхтай олмайди. Йўлни кесиб ўтишда йўл ҳаракати қоидасига риоя қилинмаса, ана шундай шикастланишлар содир бўлади.

Иккинчи мисол: Чилонзор районидаги серқатнов кўчаларнинг бирида бир қанча бола копток ўйнашарди. 7 ёшлик қизча копток кетидан чопиб, келаётган машинани пайқамай қолган. Қизчани машина уриб кетди, натижада боланинг бош мияси қаттиқ шикастланди. Бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин.

Йўл-транспорт ҳодисаларининг содир бўлишига яна бир сабаб ҳайдовчиларнинг машинани маст ҳолда бошқаришидир. Тажрибаси кам шофёрларнинг бемаврид тезликни ошириб юбориши ҳам шикастланишга сабаб бўлади.

«Эҳтиёт бўлинг, болалар!» Бутуниттифоқ йўл ҳаракати хавфсизлиги ойлиги айни вақтида ўтказиляпти. Чунки болалар ёзги дам олишдан ўқишга чиқиш даврида автомашиналардан шикастланишлар нисбатан кўп учрайди. Шунинг учун йўл транспорт шикастланишларининг олдини олишга доир кенг пропаганда ишларини олиб бориш мақсадга мувофиқ бўлади.

Ота-оналар болаларга йўл ҳаракати қоидаларини ўргатиб боришлари ва унга амал қилишни қатъий талаб қилишлари, бола биринчи синфга борса, уни албатта мактабгача элтиб қўйишлари керак.

Йўлда автомобилдан шикастланишни олдини олишда давлат автоинспекцияси ходимлари, ота-оналар, педагоглар, пионер ва комсомол ташкилотлари, маҳалла аҳли, жамоатчилик, медицина ходимлари ва Қизил ярим Ой жамияти аъзолари биргаликда иш олиб боришлари лозим.

Ана шунда келажак эгалари — болаларимизни кутилмаган бахтсиз ҳодисалардан сақлаган бўламиз.

Т. ҲАСАНОВ,
медицина фанлари кандидати.

ХУШХАБАР

БАЙРОҚ МУБОРАК

Шу йил иккинчи квартали социалистик мусобақаси якунлари бўйича Тошкент область кинолаштириш бошқармасига Ўзбекистон ССР Кинематография Давлат комитети ва маданият ходимлари касаба союзи республика комитетининг кўчма Қизил байроғи берилган эди.

Областимизда томошабинлар билан ишлашнинг янги ва таъсирчан шаклларини излаётган кинотеатр коллективлари оз эмас. Айниқса, Чирчиқдаги Навоий номли, Ангрендаги «Ангрен», Олмалиқдаги «Космос», Ғазалкентдаги «Бўстон» кинотеатрларида мунтазам равишда ишлаб чиқариш илғорлари ва экран усталари иштирокида лекция ва учрашувлар ўтказиб турилади. Областимиздаги ана шундай кинотеатрларда ҳозир СССРнинг 60 йиллигига бағишланган фильмлар намойиш қилинмоқда.

Кўпгина қишлоқ кинотармоқлари ҳам ўз ишларини яхшиладилар. Коммунистик районидаги Свердлов номли, «Ленинский путь», Тошкент районидаги Ленин номли колхозларининг кинотармоқларида фильмлар намойиш қилиш сифати яхшиланганлиги эътиборга лойиқдир.

25 август куни Ўзбекистон ССР Кинематография Давлат комитети раисининг ўринбосари Қ. Ҳ. Эргашев область кино ходимларига кўчма Қизил байроқни тантанали равишда топширди.

СПОРТ

САФАРДА ДУРАНГ

Янгийўл районидаги У. Юсупов номли агро-саноат бирлашмасининг «Соҳибкор» командаси навбатдаги тур ўйинини ҳам сафарда ўтказди. Хоразмнинг «Наримоновчи» командаси билан бўлган учрашувда ҳам 1:1 ҳисоби қайд қилинди. Бу дуранг билан халқободлик йигитлар турнир жадвалидаги ўз мавқеларини бир оз бўлсада мустаҳкамлаб олишди.

Тошкентнинг «Старт» командаси сафарда иккинчи ғалабани қўлга киритди. Қўрғонтепада «Пахтакор» — «Старт» бахсида 0:1 ҳисоби қайд қилинди. Шу турнинг қолган учрашувлари натижалари билан танишинг: «Ешлик» — «Динамо» 0:2; «Хива» — «Янгиер» 0:0, «Автомобилист» — «Хисор» 3:1; ЦОР — «Хўжанд» 1:0; «Олой» — «Навбаҳор» 1:0; «Зарафшон» — «Шаҳрихончи» — 1:2; «Хоразм» — «Нефтяник» 0:3.

Мамлакат футбол чемпионати иккинчи лига 7-зона командаларининг 27-тур ўйинларидан сўнг турнир жадвали қуйидагича:

	Ю	Д	М	Т	О
Динамо	17	4	3	39—10	38
Нефтяник	15	6	4	42—16	36
Навбаҳор	14	6	4	42—13	34
Старт	14	5	6	26—14	33
Хоразм	10	8	6	33—23	28
Ёшлик	11	5	8	29—32	27
Соҳибкор	11	4	8	34—25	26
Олой	11	3	11	31—42	25
Янгиер	10	5	7	36—28	25
Хисор	10	5	10	26—26	25
Хива	8	8	9	28—36	24
Наримоновчи	7	10	7	23—26	24
Автомобилист	9	5	11	27—23	23
Шаҳрихончи	7	9	9	39—39	23
Зарафшон	7	8	9	24—30	22
Пахтакор	9	3	13	33—30	21
Хўжанд	4	5	15	20—40	13
ЦОР	2	4	19	15—65	8
Амударё	2	3	19	12—41	7

Навбатдаги тур ўйинлари 31 августда ўтказилади.

ОБУНА БЎЛДИНГИЗМИ?

ДЎСТЛИГИМИЗ МИНБАРИ

БИР донишманд уйғур билан ўзбек халқини ягона илдиздан чиққан икки чинорга қиёслаган экан. Дарвоқе, шундай. Уйғур ва ўзбек халқлари ўзларининг миллий шаклланиш тарихидан бошлаб тутган ўрни, тили, урф-одати, маданияти жиҳатдан бир-бирига ўхшаб кетади.

Улуғ Октябрь туфайли икки халқ ўртасидаги дўстлик яна ҳам мустаҳкамланди. Уйғур халқи ўз миллий маданиятини юксалтиришда қардош ўзбек халқи диёрида катта имкониятлар топди. Ҳозирги кунларда шуҳрати иттифоқимизга тарқалган республика давлат уйғур театри ўзининг биринчи қадамини Андижон шаҳридан бошлаган эди.

Ўзбекистон ССР Телевидение ва радио эшиттириш Давлат Комитети ҳузурида ташкил этилган уйғур ансамбли, Ўзбекистон ССР Ёзувчилар союзи ҳузурида ташкил этилган уйғур адабиёти секцияси қардош рус, ўзбек ва бошқа миллат вакилларининг яқиндан берган ёрдами билан ўз вазифаларини муваффақиятли бажариб келмоқдалар. Бундай ютуқлар дўстлигимиз минбари бўлмиш Олмаотада уйғур тилида чиқадиган республикалараро «Коммунизм туғи» ва унинг иловаси «Янги ҳаёт» газеталарида кенг ёритилмоқда.

Бу газеталар Иттифоқимиздаги бошқа нашрлар каби партия ва ҳукуматимизнинг ленинча миллий сиёсати тантаналарини, совет халқларининг сиёсий, ижтимоий ва маданий ҳаётидаги муваффақиятларини кенг ёритиб келмоқда. Шуни мамнуният билан айтиш керак-ки, уйғурча газеталарнинг ҳар бир саҳифасида Ўзбекистон нафасини сезиш мумкин. Ўзбек халқининг тарихи, маданияти, адабиёти ва санъати, унинг одамлари ҳақида жуда кўп мазмунли материаллар босилиб турибди.

Айни кунларда бу газеталарга 1983 йил учун обуна қизғин кетаяпти. «Коммунизм туғи» газетасининг индекси — 65357 бўлиб бир йиллик обуна баҳоси 6 сўм 60 тийиндир. «Янги ҳаёт» газетасининг индекси — 65359. Бир йиллик обуна баҳоси 3 сўм 12 тийин. Бу газеталарга «Союзпечать» агентликларида, алоқа бўлимларида обуна бўлиш мумкин.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

27 АВГУСТ, ЖУМА
СОВЕТ КИНОСИ КУНИ

МТ-I. 9.00 — «Время». 9.40 «П. Аедоницкий қўшиқлари». Фильм-концерт. 10.25 — «Рубенс — рассом ва дипломат». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 3- ва 4-серялар. 12.10 — Жаҳон халқларининг ижоди. Вьетнам. 12.50 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Совет киноси кунига бағишланган кинопрограмма. 16.05 — «Рус тили». 16.35 — Бутунроссия конкурсининг лауреати А. Заикин чалади (баян). 17.10 — «Сурия араб республикаси парламенти аъзоларининг СССРга визити Ҳужжатли фильм. 17.30 — «Москва ва москваликлар». 18.00 — «Волгада бир қоя бор». Фильм-концерт. 18.30— «Чарм тўп» клубининг соврини учун. 19.15 — «Дунё воқеалари». 19.30 — «Бугун — кино куни». СССР Давлат киносининг раиси Ф. Т. Ермаш сўзи. 19.40 — РСФСРда хизмат кўрсатган артист О. Эрдели ижросида арфа пьесалари. 19.55 — «Севги асираси». Бадиий фильм. 21.30 — Время. 22.05 — Баскетбол бўйича жаҳон чемпионатида. Колумбиядан олиб кўрсатилади. 23.05 — «Дунё воқеалари». 23.20 — Чет эл эстрадасининг куйлари ва оҳанглари.

МТ-II. 9.00 — Эрталабки гимнастика. 9.20 — «Типратиканлар уруши». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 5-серия. (БХР). 10.30 — «Қўлни бер, ўртоқ». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. 10.50 — «Орлёнок» телестудияси ёш мухбирларнинг Совет Иттифоқи Қаҳрамони, космонавт учувчи Г. Н. Титов билан учрашуви. 11.35 — «Шахмат мактаби». «Танишинг, шахматлар». 1-кўрсатув. 12.05 — Инглиз тили. 12.35 — «Пшави». Телевизион ҳужжатли фильм. 13.00 — РСФСР халқ эртисти Г. Писаренко концерти. 13.55 — Останкино концерт студиясида ёзувчи В. Астафьев билан учрашув. 15.45 — «Майор Земан билан содир бўлган ўттиз воқеа» туркумидан. «Гамбургга борадиган кема». Телевизион бадиий фильм. 16.50 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — «Ёз билан хайрлашиш». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. 18.55 — Алкоголизм ҳақида суҳбатлар. 19.25 — Сув ости спорти бўйича жаҳон чемпионати. «Олимпийский» спорт комплексидан олиб кўрсатилади. 19.55 — «Шеърлардаги дилга яқин сатрлар». СССР халқ артисти Т. Доронина С. Есенин шеърларидан ўқийди. 20.30 — «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 20.45 — «Устахонадаги учрашувлар». Телевизион ҳужжатли фильм. СССР халқ рассоми, ҳайкалтарош А. П. Кибальников.

ЎзТВ-I. 11.25 — Кўрсатувлар программаси. 11.30 — Болалар учун. «Болалигим — гулбаҳор» (такрорий). 12.05 — «Касблар ҳақида ҳикоялар». 12.35 — «Ёз фасли, биз сени унутмаймиз». 13.05 — «Замондас». Қишлоқ хўжалиги ходимлари учун кўрсатув. 18.00 — Кўрсатувлар программаси. 18.05 — «Ивасик-Телисик», «Бўри, Вова Марсга қандай қилиб парвоз этди». Қўғирчоқ фильмлар. 18.30 — «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Биз — 80-йиллар комсомоллари». 19.00 — «Ҳаёт каби тирик». Илмий-оммабоп программа. 19.30 — Ахборот». 19.45 — Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Пленуми олдидан. «Фан уфқлари». Кўрсатувда Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг президенти, академик О. Содиқов иштирок этади. 20.15 — «Арена — қадрдон диёр». 20.30— Ахборот. 20.50 — Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Т. Саъдуллаев ва З. Мадраҳимова концерти. 21.30 — Время. 22.05 — «Дунё воқеалари». 22.35 — Телевидение экранида биринчи марта. «Касбим — киноактёр». Бадиий фильм. 00.10 — Янгиликлар.

Редактор Н. НАСИМОВ.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—П, ЛЕНИН кўчаси, 41.

Телефонлар: редактор ўринбосарлари—335885, 325747, 337916, 325748; масъул секретарь—334808, 325353; секретар иат—325750. БЎЛИМЛАР: хатлар ва оммавий ишлар; фельетонлар—334048, 325354; партия турмуши—325778; пропаганда—325645; саноат, капитал қурилиш ва транспорт—325749; қишлоқ хўжалиги—325647; адабиёт ва санъат—325767; совет қурилиши—325645; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик—325733; фан, маданият ва олий ўқув юртлари—325553; фотомухбир—325894.

Р. 06509. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64684. А. 1671.